

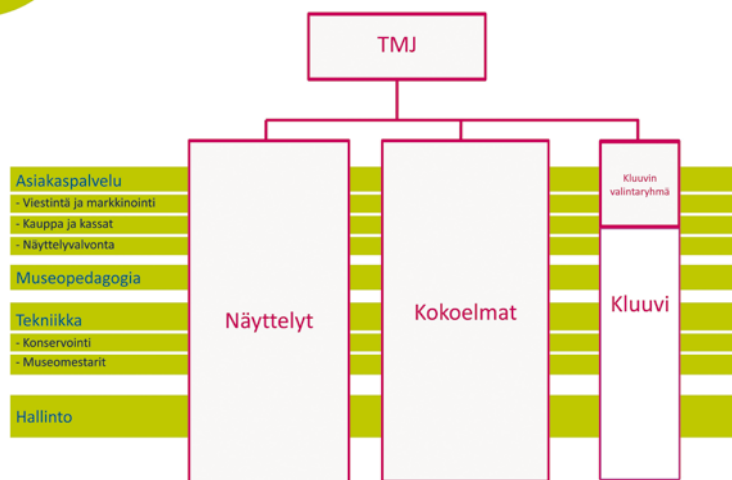
Helsingin kaupungin taidemuseo
TOIMINTAKERTOMUS 2009

Johtokunnan jäsenet tutustuvat taidemuseon toimintaan © HKTM

HELSINGIN KAUPUNGIN TAIDEMUSEO

Kannen kuvat:
 Uhma ja melankolia, Franz von Stuck (1863–1928): Kentauri ja nymfi, Galerie Neue Meister, Staatliche Kunstsammlungen Dresden © Staatliche Kunstsammlungen Dresden Kuva: Elke Estel/Hans-Peter Klut, SKD
 Surrealismi Marcel Duchamp: Suihkulähde, 1917 / 1964, The Vera and Arturo Schwarz Collection of Dada and Surrealist Art, Kuva / Photo © The Israel Museum, Jerusalem
 Työpajatoimintaa © HKTM
 Dennis Oppenheim, Kihlaus 2000 © HKTM
 Riiko Sakkinen, Curry Flavor Cup Noodle Wars, 2007. Karttuva kokoelma. © Yehia Eweis

Sisältö

1. KATSAUS VUOTEEN 2009	4
2. NÄYTTELYTOIMINTA	6
2.1 Näyttelyjulkaisut	6
2.2 Taidemuseo.fi -lehti	7
2.3 Tekniikka	7
2.4 Näyttelykonservointi	7
3. MUSEOPEDAGOGIA	8
3.1 Museopedagogia näyttelytoiminnan tukena	8
3.2 Painotuotteet	9
3.3 Saavutettavuus	9
3.4 Opastukset ja työpajat	9
3.5 Asiakaspalautte	9
4. ASIAKASPALVELU	10
4.1. Kävijämäärät	10
4.2. Museokauppa	10
5. KOKOELMATOIMINTA	11
5.1 Uudet hankinnat	11
5.2. Teosten talletukset ja lainat muille näyttelyjärjestäjille	11
5.3 Kokoelmatoiminnan nettisivut ja kuva-arkisto	11
5.4 Kokoelmakonservointi	12
6. JULKISET VEISTOKSET JA JULKINEN TAIDE	13
6.1 Taidemuseon omat hankkeet	13
6.2 Lahjoitukset ja deponoinnit	13
6.3 Rakennushankkeiden budjeteista kustannetut julkiset taidehankinnat	13
6.4 Kilpailut ja projektit	14
6.5 Yhteistyötahot ja uudet hankkeet	14
6.6 Ulkoveistosten konservoinnit ja kunnostukset	14
7. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA ASiantuntijatoiminta	15
8. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	15
9. HALLINTO	16
9.1 Henkilöstö	16
9.2 Johtokunta	16
9.3 Talous	17
NÄYTTELYT 2009	18
Taidemuseo Tennispalatsi	19
Taidemuseo Meilahti	22
Kluuvin galleria	26
TAIDEMUSEON KOKOELMIEN KARTUNTA	27
TOIMINNALLISET SUORITTEET	31
MÄÄRÄRAHAN KÄYTTÖ	31

1. Katsaus vuoteen 2009

Helsingin kaupungin taidemuseon toimintavuosi 2009 oli erittäin aktiivinen. Taidemuseon visiota, missiota ja strategioita kehitettiin yhdessä kaikkien henkilöstöryhmien edustajien kanssa. Organisaatiota uudistettiin, kokoelma- ja julkisen taiteen toimintaa pyrittiin laajentamaan myös kansainväliseen suuntaan ja asiakaspalvelua kehitettiin uutena itsenäisenä toimintona. Merkittäviä kansainvälisiä suurnäyttelyitä järjestettiin vuonna 2009 useampia kuin koskaan aiemmin taidemuseon historiassa.

Korkeatasoinen näyttelyohjelmisto oli monipuolinen ja erilaisia kävijäryhmiä houkutteleva. Taidemuseo järjesti yhteensä 23 näyttelyä sen kolmessa toimipisteessä: Tennispalatsissa, Meilahdessa ja Kluuvin galleriassa.

Näyttely-yhteistyötä tehtiin vuoden aikana lukuisten kansainvälisten taidelaitosten kanssa. Näitä verkostoja laajennettiin edelleen solmimalla uusia sopimuksia myös tulevista näyttelyhankkeista.

Vuonna 2009 Tennispalatsin vetonaula oli *Disney ja Euroopan taide*, joka yhdisti rakastetut elokuvaklassikot eurooppalaiseen 1800- ja 1900-lukujen taiteeseen. Se järjestettiin yhteisprojektina Münchenin Hypokunsthallen, Montrealin taidemuseon sekä Pariisin Grand Palais/RMN:n kanssa. *Suuntana surrealismi* toteutettiin Jerusalemin Israel-museon ja yhdysvaltalaisen Cincinnatin taidemuseon kanssa. Loppuvuodesta avautunut *Kauneuden pauloissa* -näyttely puolestaan jatkoi taidemuseon yhteistyötä Moskovan Tretjakovin gallerian kanssa.

Meilahden kesänäyttely *Uhma ja melankolia* loi katsauksen saksalaiseen maalaustaiteeseen kahden viime vuosisadan ajalta, ja se toteutettiin Dresdenin museoiden kanssa. Näyttelyssä *Kolme sisarta* ruotsalainen Lena Cronqvist, suomalainen Outi Heiskanen ja venäläinen Irina Zatulovskaja – kukin heistä oman maansa suosituimpia nykytaiteilijoita – esittelivät ystävyytensä hedelmiä. Yhteistyökumppanina oli Tampereen taidemuseo. Täysin kotimainen kuvakavalkadi *Finlandia 200 – Suomalainen muotokuva 1809–2009* kokosi saman

katon alle kansalaisten erilaisia kasvoja, virallisista ja valtiollisista kaikkien tuntemiin ja tavallisiin.

Taidemuseon julkisen taiteen teokset tuovat kuvataiteen osaksi ihmisten arkea ja lisäävät rakennetun ympäristön viihtyisyyttä. Taidemuseon kokoelmista yli 40 % on sijoitettu julkisiin tiloihin. Taideteostalletusten suurin yksittäinen kohde oli edelleen kaupungintalokortteli, jossa taiteen uudelleensijoitustoiminta jatkui. Kaupungintalo on sijoitustoiminnan keskeisimpiä kohteita. Viime vuonna uusittuun aulaan sijoitettiin uusi teos, Jorma Purasen *Where Compasses All Go Mad*.

Taidemuseo on mukana rakentamassa mielenkiintoisia uusia asuinalueita. Näihin hankitaan uusia julkisia taideteoksia nk. prosenttirahaperiaatteella. Prosenttirahateoksia valmistui vuonna 2009 kahdeksan, yksi mm. Läntiseen yhteispäivystyssairaalaan. Taidemuseo toteuttaa julkisia teoksia myös omilla määrärahoillaan. Vuonna 2009 valmistui kuvanveistäjä Jussi Valtakarin moniosainen *Linnun laulu* -veistoskokonaisuus, joka on sijoitettu Linnunlaulun alueen puihin. Taiteilija Mikko Karvisen veistoskokonaisuus *Toinen todellisuus* siirrettiin Laakavuoren ala-asteen kouluun. Uusia taideteoksia toteutetaan tulevina vuosina mm. Jätkäsaareen, jonka taideteoksista järjestetyn kilpailun tulokset julkistettiin viime vuonna.

Pääkaupunkiseudun taidemuseoiden yhteistyöhön panostettiin vuoden 2009 aikana. Helsingin kaupungin taidemuseo vastasi yhdessä Helsingin kulttuurikeskuksen kanssa vuoden

Museujohtaja Janne Gallen-Kallela-Sirén

”Vuonna 2009 järjestettiin useita merkittäviä kansainvälisiä suurnäyttelyitä.”

2008 lopulla käynnistetyn HelsinkiArt.fi -verkoston ja -kotisivujen (www.helsinkiart.fi) käyttöönotosta. Verkostoon kuuluu metropolialueen kuusi suurinta taidemuseota ja Helsingin taidehalli. Verkoston tarkoituksena on yhteistyön syventämisen ohella edistää tiedonvälitystä, kehittää taiteen saavutettavuutta, herättää mielenkiintoa kuvataidetta ja visuaalista kulttuuria kohtaan ja tarjota siten yleisölle entistä parempaa palvelua. Verkoston laitokset toteuttavat vuosittain yhteensä yli 80 taidenäyttelyä. HelsinkiArt.fi-verkoston jäsenlaitoksissa vieraili vuonna 2009 824 700 kävijää. HelsinkiArt.fi-toiminta suuntautuu pitkälle tulevaisuuteen. Taidemuseo ylläpitää ja koordinoi sitä edelleen.

Metropolialueen taidemuseoiden ohjelmistoissa oli viime vuonna harvinaisen monta korkeatasoista ja kansainvälistä kuvataiteen suur tapahtumaa. Tapahtumakokonaisuutta markkinoitiin nimellä Kuvataiteen vuosi 2009. Tämän puitteissa taidemuseo laajensi yhteistyötä Valtion taidemuseon kanssa lanseeraamalla yhteislipun, joka oli käytössä Ateneumin *Picasso*-näyttelyn ja Taidemuseo Tennispalatsin *Kauneuden pauloissa* -näyttelyn ajan.

Vuonna 2007 aloitettu taidemuseon vision ja strategioiden suunnittelu- ja jalkautustyö eteni. Yksi vision keskeisiä tavoitteita on visuaalisen lukutaidon edistäminen, mikä on otettu huomioon kaikessa museon toiminnassa. Erityistä huomiota strategiatyössä kiinnitettiin asiakaspalveluorganisaation kehittämiseen. Vuoden lopulla tehtyjen rekrytointien myötä uusi asiakaspalveluorganisaatio on saatu täyteen toimintakuntoon. Kaupungin strategioiden mukaisesti johdon ja esimiesten koulutukseen panostettiin ja johtoryhmätyöskentelyä kehitettiin. Kaupungin strategiaohjelman teemoja käsiteltiin myös syyseminaarissa 8.9.2009, joka järjestettiin valtuustokauden 2009–2012 myötä aloittaneelle uudelle johtokunnalle.

Vuonna 2008 aloitettua Tennispalatsin sisäkäynnin, aulatilaa ja kaupan uudelleenjärjestelyyn tähtäävää suunnitteluprosessia jatkettiin. Hankkeen toteuttaminen siirtyi kuitenkin vuodelle 2010.

Toteutuessaan uudistukset tukevat taidemuseon näkyvyyttä Tennispalatsin tiloissa sekä lisäävät merkittävästi aulatilaa ja kaupan viihtyisyyttä.

Syksyllä 2009 käynnistettiin taidemuseon nimenmuutoshanke. Taidemuseo esitti uuden markkinointinimen käyttöönottamista. Toimipisteiden sijainteihin perustuvien useiden nimien sijaan taidemuseo käyttäisi toiminnassaan nimitystä Helsingin taidemuseo. Nimen ruotsinkielinen muoto olisi Helsingfors konstmuseum ja englanninkielinen muoto Helsinki Art Museum. Nimenmuutos edellyttää johtosääntömuutosta. Asia etenee valtuustoon vuoden 2010 keväällä.

Taidemuseon nimenmuutosehdotus liittyy viraston viestinnän, toiminnan sekä hallinnollisen ja julkisen kuvan selkeyttämiseen. Hajallaan sijaitsevat toimipisteet hankaloittavat paitsi viraston sisäistä tiedonkulkua ja eri toimintojen välistä yhteistyötä, myös taidemuseon tunnettuutta ja asiakkaille suunnattua viestintää ja markkinointia. Nimenmuutos mahdollistaa taidemuseon imagon vahvistamisen ja identiteetin muodostamisen uudella tavalla.

Suurten kansainvälisten hankkeiden ja uuden asiakaspalveluorganisaation kehittämistyön johdosta taidemuseon talous oli tiukassa viraston sisäisessä seurannassa vuonna 2009. Tiukennettuun talouskuriin vaikutti kesäkauden odotettua alhaisemmat kävijämäärät Tennispalatsissa ja Meilahdessa. Strateginen taloussuunnittelu tuotti tulosta ja taidemuseon tilinpäätös oli niukasti ylijäämäinen (161 euroa).

2. Näyttelytoiminta

Kansainvälisyys korostui entisestään taidemuseon näyttelyohjelmassa vuonna 2009. Museon seitsemästä näyttelystä vain *Finlandia 200* koostui pelkästään suomalaisesta taiteesta.

Uusia yhteyksiä solmittiin sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa myös tulevien projektien osalta. Niiden ansiosta pystyttiin lähivuosina toteuttamaan erittäin merkittäviä kansainvälisiä näyttelyitä.

Pyrkimys oman tuottajaroolin sekä sisältösuunnittelun tehostamiseen myös laajoissa yhteistyöprojekteissa oli edelleen taidemuseon määrätietoisen työn selkeänä tavoitteena. Vuoden aikana työstiin useiden ulkomaisten kumppaneiden kanssa mm. Etelä-Afrikan ja Intian nykyaikaisen sekä Animaation historia- ja Toys-näyttelyitä. Uutena projektina käynnistettiin mm. Georgia O'Keeffe.

Helsinki on vuonna 2012 maailman design-pääkaupunki. Sen pohjalta aktivoitiin suunnitelma kansainvälisestä, taiteen ja designin rajoja ravistelevasta ja pohtivasta näyttelystä, joka toteutetaan yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa.

Tennispalatsin *Walt Disney ja Euroopan taide* jatkoi taidemuseon suosittua sarjaa, jossa syvennytään elokuvien ja taiteen suhteeseen. Se oli taidemuseon vuoden 2009 näyttelyistä suosituin 44 800 kävijällä.

Erittäin merkittävä kansainvälinen surrealistisen taiteen kokoelma saatiin lainaksi Jerusalemissa Israelista. *Suuntana surrealismi* -näyttely perehdytti surrealismiin ja dadan historiaan ja niiden maailmanlaajuiseen merkitykseen, joka näkyy nykytaiteessa vieläkin. Ennen Helsinkiä näyttely oli esillä Cincinnatiassa, Yhdysvalloissa.

Syksyllä Tennispalatsi täyttyi Venäjän akateemisesta salonkitaiteesta. *Kauneuden pauloissa* oli toinen osa viiden näyttelyn sarjassa, josta on sovittu maailmankuulun Moskovan Tretjakovin gallerian kanssa. Näyttely jatkui vuoden 2010 maaliskuuhun.

Kansainvälinen valokuvanäyttelyiden sarja jatkui Meilahden taidemuseon *Aletheia, Avauksia nykyvalokuvaan* -katsauksella, jossa pohdittiin nykyvalokuvan suhdetta aikaan ja totuuteen.

Saksan taidehistoriaan perehdyttiin *Uhma ja*

melankolia -näyttelyssä. Se esitteli Dresdenin Albertinummin taidekokoelman painopisteitä 200 vuoden ajalta, 1800-luvun alusta nykypäivään.

Meilahden taidemuseon näyttelyistä kaksi liittyi Suomen autonomian ajan 200-vuotisjuhlaan. *Kolme sisarta* yhdisti kolme taitelijaa, joiden kotimaat linkittyvät Suomen historiaan. Ystävykset Outi Heiskanen Suomesta, Lena Cronqvist Ruotsista ja Irina Satulovskaja Venäjältä ovat pitäneet yhteisnäyttelyitä kunkin taiteilijan kotimaassa.

Meilahden loppuvuoden näyttely *Finlandia 200* esitteli suomalaisuutta ja kuvia suomalaisista 200 vuoden ajalta. Muotokuvakavalkadi rinnasti autonomian aikaisia muotokuvia nykyaikalaisten taiteilijoiden kuviin suomalaisista.

Kluuvin galleriassa järjestettiin vuoden 2009 aikana 16 näyttelyä. Taidemuseon näyttelyistä jatkaa edelleen kiertoaan Ruotsissa osa *India Express* -näyttelystä, jonka taidemuseo tuotti vuonna 2005. Vuonna 2009 näyttelyn Bollywood- ja käärimaalausosuus oli esillä Göteborgin Värlskulturmuseumissa. Taidemuseon tuottama Jarmo Mäkilän näyttely oli vuoden 2009 alussa esillä Salon taidemuseossa.

Taidemuseon pääyhteistyökumppani vuonna 2009 oli HOK-Elanto. *Kauneuden pauloissa* -näyttelyn pääyhteistyökumppani oli OAO LUKOIL/TEBOIL ja yhteistyökumppani Lähialuematkat Oy – Russian Tours Ltd. Sanoma Magazines Finland Oy oli mukana *Disney ja Euroopan taide* sekä *Kauneuden pauloissa* -näyttelyissä. Useiden rahastojen ja suur-
lähetyksetöjen kanssa tehtiin myös yhteistyötä.

2.1 Näyttelyjulkaisut

Näyttelyluetteloita julkaistiin vuoden aikana yhteensä viisi. Yhteistyönä näistä toteutettiin *Walt Disney ja Euroopan taide* Münchenin Kulturstiftung Hypokunsthallen kanssa sekä *Kolme sisarta* Tampereen taidemuseon ja Grafiikanpaja Himmelblau'n kanssa. Kokonaan omaa tuotantoa olivat *Uhma ja melankolia*, *Kauneuden pauloissa* ja *Aletheia - Avauksia nykyvalokuvaan*.

2.2 Taidemuseo.fi -lehti

Taidemuseo.fi -lehti ilmestyi vuoden aikana kolme kertaa. Ilmestyminen ajoitettiin suurten näyttelyiden alkuun. Lehdessä kerrottiin taidemuseon eri toiminnoista: näyttelyistä ja niiden taustoista, kokoelmista ja julkisesta taiteesta sekä Kluuvin gallerian ohjelmistosta. Lehden jakelupisteitä olivat museoiden omien tilojen ja Tennispalatsin lisäksi kaupungin kirjastot, infopisteet sekä Helsingin neljä metroasemaa. Lehden painosmäärät olivat 15 000–20 000 kpl.

2.3 Tekniikka

Museomestareita työllistivät eniten vuonna 2009 näyttelyvaihdot, joita oli Meilahdessa neljä ja Tennispalatsissa kolme. Vuoden kansainväliset suunnittelyt olivat arkkitehtuuriltaan ja ripustuksen osalta erittäin vaativia. Tämän vuoksi rakennustöissä käytettiin myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Museomestareiden vastuulla olivat lisäksi kiinteistöihin ja näyttelyihin liittyvät talotekniset tehtävät, taideteosvarastojen ylläpito sekä turvallisuuteen liittyvät tehtävät. Kluuvin galleriassa tehtiin uudelleen järjestelyjä, joihin museomestarit osallistuivat.

Vuoden aikana museomestarit huolehtivat kolmen näyttelyn teoslainojen kuljetuksista Suomessa ja Ruotsissa. Kokoelmamestarin tehtäviin kuuluivat virastoihin ja laitoksiin talletettävien teosten kuljetukset ja ripustukset. Talletuksia oli vuonna 2009 144 kpl. Teoksia myös palautui taidemuseon remonttien tai muuttojen ajaksi. Taideteoslainat edellyttävät usein kuljetuksia, niitä oli 72 kpl.

2.4 Näyttelykonservointi

Vuosi 2009 oli näyttelykonservoinnissa suurten projektien täyttämä. Näyttelykonservaattorit huolehtivat sekä Tennispalatsin että Meilahden näyttelyiden teostarkastuksista. Helmikuun lopussa avattu *Walt Disney ja Euroopan taide* oli konservoinnin kannalta haasteellinen teosten määrän ja vaihtelevien materiaalien vuoksi. Teoksia tuli eri puolilta maailmaa ja useiden kuriirin saattamana. *Suuntana Surrealismi* -näyttelyyn varauduttiin poikkeuksellisilla turvajärjestelyillä. *Kauneuden pauloissa* toi puolestaan Tennispalatsiin vanhempaa taidetta ja suuren joukon lainaajan edustajia. Meilahden museon ilmasto-olosuhteita parannettiin *Uhma ja melankolia* -näyttelyä varten.

Konservaattorit vastasivat jo näyttelyiden suunnitteluvaiheesta siitä, että taideteosten asettamat erityisvaatimukset otettiin ripustuksessa ja rakenteissa huomioon. Taideteokset tarkastettiin ennen ja jälkeen näyttelyn ja konservaattorit pitivät huolta teosturvallisuudesta myös näyttelyiden aikana.

Kaikissa näyttelyiden vaihdoissa tarvittiin näyttelykonservattoreiden lisäksi myös kokoelmakonservattoreiden apua. Surrealismi-näyttelyssä käytettiin myös ulkopuolisen esinekonservattorin asiantuntemusta.

Näyttelykonservaattorit huolehtivat museon uusien taidehankintojen dokumentoinnista ja konservoinnista. Teosten kehystys helpottui elokuussa, kun kehystäjiä kilpailutettiin ja museolle saatiin vakituinen kehystäjä.

Kauneuden pauloissa -näyttely täytti Tennispalatsin loppuvuodesta 2009. © Maija Toivanen

Työpajatoiminta on museopedagogian ydinaluetta. © HKTM

3. Museopedagogia

Helsingin kaupungin taidemuseon taidekasvatukselliselle toiminnalle vuosi 2009 oli uusiutumisen aikaa. Taidemuseon organisaatiouudistuksessa museopedagogia itsenäistettiin omaksi toiminnokseen.

Vuonna 2009 yleisölle tuotettiin monitasoista ja monipuolista ohjelmaa, toimintaa ja tietoa. Erityisenä kohderyhmänä olivat edellisten vuosien tapaan lapset. Päiväkotij- ja koululaisryhmille sekä lapsiperheille tarjottiin runsaasti erilaisia opastuksia, työpajoja, opetusmateriaalia ja tapahtumia.

Toinen erityiskohderyhmä olivat maahanmuuttajat. Kulttuurisen saavutettavuuden edistämiseksi museossa kokeiltiin uutta, innovatiivista työparjamuotoa, Babel-pajaa. Pajojen vetäjinä toimivat Suomeen eri maista muuttaneet taiteilijat, suunnittelijat ja taidekäsityöläiset. Ensimmäiset yleisölle avoimet Babel-pajat toteutettiin *Kolme sisarta* ja *Kauneuden pauloissa* -näyttelyiden oheisohjelmaksi, venäjäksi, amharaksi ja viroksi.

Koulujen ja museon yhteistyön kehittäminen on yksi museopedagogian keskeinen tehtävä. Vastaava museolehtori toimi vuonna 2009 työryhmässä, joka kehitti Helsingin kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Sen toteuttamisessa päärooli on opetusvirastolla ja kulttuuritoimella, mutta museo tarjosi työhön taidekasvatuksellista asiantuntemusta. Suunnitelma julkaistaan ja sitä ryhdytään toteuttamaan vuonna 2010.

Näyttelytoiminnassa museolehtorit olivat mukana entiseen tapaan suunnittelusta toteutukseen. Tavoitteena oli tarjota yleisölle mielekkäitä näyttelykokonaisuuksia, joissa oli tarjolla sopivassa suhteessa tietoa, toimintaa ja oheisohjelmia taiteen tulkinnan apuvälineiksi.

3.1 Museopedagogia näyttelytoiminnan tukena

Museopedagoginen osasto vastasi taidemuseon näyttelyiden teksti-informaation laatimisesta.

Lisäksi lähes jokaisen näyttelyn yhteyteen tuotettiin toiminnallinen tila, jossa yleisö voi taiteen vastaanottajan roolin lisäksi päästä itse tuottavaan ja luovaan toimintaan.

Walt Disney ja Euroopan taide -näyttelyssä museon Studio pidettiin yleisölle avoimena tilana. Studioissa pystyi kokeilemaan monitasokameran toimintaperiaatetta, piirtämään suosikkihahmojaan paperille ja lukemaan näyttelyyn liittyvää kirjallisuutta.

Suuntana surrealismi -näyttelyssä yksi näyttelytiloista oli "salonki", jossa pääsi kokeilemaan sattumanvaraisuuteen perustuvaa surrealistista runoutta suurella magneettiseinällä, piirtämään frottage-kuvia ja lukemaan kirjallisuutta.

Kauneuden pauloissa -näyttelyyn tehtiin pieni ateljee-huone asetelmien piirtämiseen. Taidemuseo Meilahdessa museon aulan pöytä toimii piirustus-pöytänä jokaisessa näyttelyssä.

Kaikkien näyttelyiden yhteyteen järjestettiin monipuolista ohjelmaa: työpajoja, opastuksia, luentoja ja konsertteja. Lapsiperheet ja koululaisryhmät otettiin erityisesti huomioon *Walt Disney ja Euroopan taide* -näyttelyssä. Heille järjestettiin erilaisia opastuksia, työpajoja, vauvojen värikylpyjä ja tapahtumapäiviä.

Suuntana surrealismi -näyttelyssä tarjottiin tietoa surrealismista osana taidehistoriallista jatkumoa järjestämällä luentosarja yhteistyössä Helsingin kesäyliopiston kanssa. Yksittäisille museokävijöille ja erityisesti lapsiperheille tuotettiin Surrealistinen suunnistus-kartta, joka tarjosi yhden mahdollisen reitin näyttelyyn ja tehtäviä näyttelyn teemoihin liittyen. Näyttelyssä järjestettiin myös nuorisolle suunnattu surrealistiset iltamat ja perheille suunnattu tapahtumapäivä.

Uhma ja melankolia -näyttelyssä pidettiin jo perinteeksi muodostuneet kesäleirit pienille koululaisille loman ensimmäisellä ja viimeisellä viikolla. Nämä pääasiassa 1.–2.-luokkalaisille suunnatut päiväleirit tarjosivat tekemistä lomakauden aluksi ja

lopuksi ja johdattelivat taiteen maailmaan erilaisia tekniikoita ja ilmaisutapoja kokeillen.

Kolme sisarta -näyttelyn yhteydessä järjestettiin koululaisille ilmaisia Mennään museoon! -työpajoja, jotka juhlistivat opetusministeriön 200-vuotismerkkipäivää ja jotka toteutettiin Museoliiton organisoiman Koululaisten ja lasten museopäivän yhteydessä 6.–9.10.2009.

Koulujen syysloman aikaan 14.–18.10.2009 järjestetty Nuorisofestari Lokaviikkoihin liittyen taidemuseo siirsi työpajatoimintansa lähiöön. Jakomäen kirjastossa pidettiin kaksi työpajaa, joiden aiheena oli yleisön toiveesta manga. Mangapiirtämisen tekniikka yhdistettiin seuraavalla viikolla avautuneeseen *Kauneuden pauloissa* -näyttelyyn muotokuvan kautta. Pajoihin osallistuneet lapset ja nuoret piirsivät omakuvia sekä realistisesti että mangahahmoina.

Opettajille järjestettiin sekä kevät- että syyskaudella nk. OPE-infoja, jossa heille esiteltiin uudet näyttelyt, tiedotettiin taidemuseon näyttelyohjelmasta ja jaettiin näyttelyihin liittyvää materiaalia.

Oheiohjelmat ja työpajat on esitelty kokonaisuudessaan näyttelyiden yhteydessä.

3.2 Painotuotteet

Vuonna 2009 museopedagoginen osasto tuotti kaksi erikoisjulkaisua: Kuvan taikaa -tehtäväkirjan ja Surrealinen suunnistus -kartan. Kuvan taikaa kertoi Disneyn elokuvien visuaalisen ilmeen yhteisistä eurooppalaiseen taiteeseen. Julkaisua tuki Yhdysvaltain Suomen suurlähetystö ja siitä painettiin kolme eri kieliversiota: 8000 kpl suomeksi, 1000 kpl ruotsiksi ja 1000 kpl englanniksi.

Surrealinen suunnistus -kartta tehtiin A3-kokoiseksi, kaksipuoleiseksi kartaksi, jonka avulla *Suuntana surrealismi* -näyttelyssä pystyi kulkemaan yhden mahdollisen reitin ja tekemään näyttelyn teoksiin liittyviä, surrealismia taidesuuntauksena valottavia tehtäviä. Karttaa painettiin kolmella eri kielellä: suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Painosmäärä oli yhteensä 10 000 kpl.

Lisäksi toimitettiin seuraavat julkaisut ja esitteet: Taidemuseo.fi -lehteä kolme numeroa, ohjelmitoimitte Walt Disney ja Euroopan taide -näyttelyyn ja flyer Babel-pajoista samoin kuin museosääntöjä yleisölle valottava Miksi? -paperi. Kaikkia tapahtumia varten tehtiin julisteita ja käsiohjelmia.

Taidemuseo kehittää jatkuvasti saavutettavuuttaan. © Maija Toivanen

3.3 Saavutettavuus

Helsingin kaupungin taidemuseo kehittää jatkuvasti saavutettavuuttaan. Museoon tuleminen ja näyttelyihin tutustuminen pyritään tekemään erilaisille yleisöille mahdollisimman helpoksi ja antoisaksi. Näyttelyihin halutaan houkutella myös sellaisia yleisöryhmiä, jotka helposti jäävät taiteesta ja kulttuurista syrjään. Vuonna 2009 kohteena olivat erityisesti maahanmuuttajat.

3.4 Opastukset ja työpajat

Tennispalatsin ja Meilahden näyttelyihin järjestettiin runsaasti erilaisia opastuksia ja työpajoja. Opastuksista huolehti vuoden aikana kymmenen opasta, työpajoista museolehtoreiden lisäksi kolme tuntipalkalla toimivaa työpajapastaa.

Taidemuseossa järjestettiin näkökulmaopastuksia, joita pitivät näyttelyiden vastuuhenkilöt tai ulkopuoliset asiantuntijat. Ilmaisia yleisöopastuksia pidettiin Tennispalatsissa alkuvuodesta kolme kertaa ja Meilahdessa kaksi kertaa viikossa, syyskaudella yleisöopastuksia pidettiin säästöyistä kummassakin museossa kerran vähemmän viikossa. Ruotsinkielisiä opastuksia oli Tennispalatsissa kaksi kertaa kuussa, ja Meilahdessa kerran kuussa.

Walt Disney ja Euroopan taide -näyttelyyn järjestettiin perheopastuksia lauantaisin ja sunnuntaisin sekä senioreille suunnattuja 65+ -opastuksia kerran kuussa. *Kauneuden pauloissa* -näyttelyyn järjestettiin venäjänkielinen yleisöopastus kerran kuussa. Opastuksia saattoi myös tilata kaikkiin näyttelyihin. Yhteensä kaikkia opastuksia oli 679 kpl. Koululaisryhmille pidettiin runsaasti opastuksia, yhteensä 248 kpl.

Työpajoja järjestettiin Tennispalatsissa ja Meilahdessa koululais- ja päiväkotiryhmille, yksittäisille museokävijöille sekä näiden lisäksi tapahtumapäivien yhteydessä. Työpajoja oli yhteensä 158 kpl, joista 103 kpl koululaisryhmille. Koululaisille järjestettiin myös kesäloman ensimmäisenä ja viimeisenä viikkona viisi päivää kestävä taideleiri.

3.5 Asiakaspalautteet

Kävijätutkimusten avulla kerättiin tietoa näyttelykävijöistä ja heidän näkemyksistään. Kävijäpalautteen avulla pyritään kehittämään museon toimintaa, asiakaspalvelua ja näyttelykäynnin kokonaiskokemusta.

Vuoden aikana toteutettiin kaksi kävijätutkimusta: Tennispalatsissa *Walt Disney ja Euroopan taide* -näyttelyssä ja Meilahdessa *Finlandia 200* -näyttelyssä.

Lisäksi toteutettiin postitse toteutettu satunnaisotantaan perustuva tutkimus museon ei-kävijöistä yhteistyössä Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa.

Asiakaspalautetta kerättiin kaikista näyttelyistä palautelaatikoihin. Myös internetin kautta oli mahdollisuus antaa palautetta. Taidemuseo.fi -lehti keräsi palautetta lukijoiltaan joka numerossa erillisen lomakkeen avulla.

4. Asiakaspalvelu

Alkuvuodesta tapahtuneen organisaatio-
muutoksen myötä taidemuseoon syntyi
uusi toiminto asiakaspalvelu, jonka alle
kuuluvat viestintä ja markkinointi, kauppa ja kassat
sekä näyttelyvalvonta. Tiimiä johtamaan palkattiin
asiakaspalvelupäällikkö, joka on uusi toimi muse-
ossa. Asiakaspalvelu sai myös uuden markkinointi-
sihteerin, joka vastaa mm. sosiaalisten medioiden
käyttöönotosta taidemuseossa.

Näyttelyvalvontaa lujittamaan palkattiin neljä
palveluvastaavaa, jotka toimivat lähiesimiehinä
näyttelyvalvojille. Rekrytoinnin tavoitteena oli vah-
vistaa asiakaspalvelun toimivuutta ja laatua. Lisäksi
asiakaspalveluhenkilökunnan profilia nostettiin
uudella työasulla, jonka suunnitteli muotoilija,
taiteilija Markku Piri.

Taidemuseon verkkosivut siirtyivät osaksi
Helsingin kaupungin portaalia vuonna 2009.
Samalla sivujen graafinen ulkoasu uudistettiin.

4.1. Kävijämäärät

Vuoden 2009 kävijämäärä oli 120 666, mikä tarkoitti
laskua vuoteen 2008 verrattuna. Ateneumissa
esillä olleen *Picasso* -näyttelyn suosio näkyi kaikissa
pääkaupunkiseudun museoissa selkeänä kävijä-
määrien vähenemisenä.

Toimipisteittäin taidemuseon kävijämäärät ja-
kautuivat seuraavasti: Taidemuseo Tennispalatsi 89
962, Meilahti 23 430 ja Kluuvin galleria 7 274.

Taidemuseo Tennispalatsin aukioloaikoja
lyhennettiin lokakuussa toiminnan tehostami-
seksi. Tennispalatsi on auki kello 11–19 aiemman
11–20.30 sijaan. Meilahden aukioloajat säilyivät
ennallaan klo 11–18.30. Myös ilmaiskävijäkäy-
töntä muutettiin. Perjantaisin näyttelyihin pääsi
ilmaiseksi klo 11–16 välillä, aiemman koko päivän
sijaan. Tämän lisäksi päätettiin, että taidemuseon
kokoelmanäyttelyt ovat aina yleisölle ilmaisia. Alle
18-vuotiailta ei edelleenkään peritä pääsymaksua.

Kaupungin taidemuseon kävijämäärät

Tunnusluvut	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Meilahti	30 000	23 430	– 6 570
Tennispalatsi	100 000	89 962	– 10 038
Kluuvin galleria	10 000	7 274	– 2 726
Kävijät yhteensä	140 000	120 666	– 19 334
Näyttelyt, kpl	22	23	1

4.2. Museokauppa

Helsingin kaupungin taidemuseolla on kaksi
museokauppaa, jotka sijaitsevat Taidemuseo
Tennispalatsissa ja Taidemuseo Meilahdessa.
Molempien museokauppojen tuotevalikoima seu-
raa näyttelyiden aihepiirejä ja teemaa. Lisäksi niissä
on myynnissä laaja valikoima taidekirjoja sekä mui-
ta taiteeseen ja designiin liittyviä oheistuotteita.

Taidemuseo Tennispalatsin sisäänkäynnin,
aulatilan ja museokaupan tilan uudistamisprojekti
lähti liikkeelle vuonna 2009. Hanke kilpailutettiin
ja suunnitelmat kaupan uudesta ilmeestä tehtiin
syksyn aikana. Kaupan rakentaminen alkaa keväällä
2010. Uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa mu-
seokaupan saavutettavuutta ja parantaa asiakkaan
viihtyvyyttä ja asiakaspalvelua.

”Vuonna 2009
taidemuseossa vieraili
120 666 kävijää.”

Samuli Heimosen Rajamaa maalauksen ripustus Helsingin luonnontiedelukioon. © HKT/M

5. Kokoelmatoiminta

5.1 Uudet hankinnat

Kokoelmien kartuttaminen on yksi museotoiminnan ydintoiminnoista. Taidemuseolla on teoshankintoja varten kaksi määrärahaa: taidemuseon uushankinnat ja julkisen taiteen -määräraha. Kokoelmat karttavat myös nk. prosenttirahakäytäntöön perustuvilla kaupungin hankinnoilla sekä lahjoituksilla. Lahjoitukset voivat olla julkisen taiteen kokoelmiin liitettäviä tai muihin kokoelmiin kohdistuvia lahjoituksia. Vuoden 2009 lopussa taidemuseon kokoelmissa oli 8686 teosta. Vuonna 2009 taidemuseo sai kaksi lahjoituskokonaisuutta, jotka liitettiin Bäcksbäckan kokoelmaan.

5.2. Teosten talletukset ja lainat muille näyttelyjärjestäjille

Taidemuseon kokoelmia esitellään yleisölle kaikissa kaupungin julkisissa tiloissa. Oman kokonaisuutensa tästä muodostaa kaupungintalo. Kaupungin puisto- ja katualueissa olevat julkiset veistokset ovat näkyvä osa tätä kaupunkitilaa. Julkisiin tiloihin on sijoitettu yli 40 % taidemuseon kokoelmista. Näin huomattava osa taidemuseon kokoelmista on kaupunkilaisten nähtävillä. Kuvataiteen esilläpito onkin yksi taidemuseon kokoelmatoiminnan painopisteistä. Tavoitteena on tuoda kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöt osaksi ihmisten arkea.

Uusia taideteostalletuksia tehtiin 17 eri kohteeseen. Yhteensä talletettiin 144 uutta teosta. Uusia talletuskohteita olivat mm. Helsingin luonnontiedelukio sekä Laajasalon ja Itäkeskuksen perheneuvolat. Erityisenä kohteena oli Pietarin Suomi-talossa sijaitseva uusi Helsinki-keskus. Sen vastaremontoidussa tiloissa toimivat Helsinki-keskuksen lisäksi mm. Suomen Pietarin instituutti, suomalainen koulu ja Finpro. Lisäksi rakennuksessa on tiloja opiskelijoille ja taiteilijoille. Helsingin kaupungilla on hienot tilat suomalaisen kulttuurin ja toiminnan keskittymässä, joka sijaitsee keskeisellä paikalla Pietarin keskustassa.

Helsingin kaupungintalon aulatila muuttui uuden Virka-gallerian avauduttua ja sen seurauksena myös aulan julkisten teosten paikkoja harkittiin uudelleen. Ensimmäisen kerroksen juhlasaliin vievään portaikkoon ripustettiin 18-osainen Jorma Purasen valokuvateos *Where Compasses All Go Mad*.

Virastojen muuttojen ja henkilövaihdosten seurauksena teosripostuksia suunniteltiin myös uudestaan kuten Matkailu- ja kongressikeskuksessa sekä Sosiaaliviraston johdontukiyksikössä.

Kaupungin virastojen ja laitoksien muutot, remontit ja uudelleen järjestelyt jatkuivat edellisvuosien tapaan vilkkaana. Erityisesti yllättävät, nopealla aikataululla tulevat remontit ovat haaste kokoelmatoiminnalle. Taidemuseo pystyy hoitamaan veloitteensa nopeallakin aikataululla, mikäli virastot muistavat ilmoittaa muutoksista riittävän ajoissa.

Taidemuseo huolehtii kaikista taideteosten siirroista, välivarastoinneista sekä niiden uudelleensijoittelusta. Pidempiaikaisten välivarastointien aikana taidemuseon konservointilaitos huolehtii lisäksi virastoihin sijoitettujen taideteosten konservoinnista ja uudelleen kehystyksestä. Konservointiin siirrettiin mm. Sam Vannin Contrapunctus-teos suomenkielisestä työväenopistosta.

Taideteoslainaus muille näyttelyjärjestäjille on yksi tarjottavista kokoelmapalveluista. Vuonna 2009 muille museoille ja instituutioille lainattiin 30 eri näyttelyyn yhteensä 72 teosta. Ulkomaille teoksia lainattiin mm. Kumun taidemuseoon, Tallinnaan.

Edellisvuosien tapaan vastattiin lukuisilta museoilta, tutkijoilta sekä yksityisiltä henkilöiltä tulleisiin kyselyihin.

5.3 Kokoelmatoiminnan nettisivut ja kuva-arkisto

Taidemuseon www-sivujen uudistamisen yhteydessä uusittiin myös kokoelmien sivusto, josta löytyy tietoa kokoelmatoiminnasta ja taidemuseon eri kokoelmista. Kokoelmien teoksia tullaan saatta-

maan yleisön nähtäväksi vaihteittain: mm. prosenttirahateokset liitetään veistossivustoon lähivuosien aikana. Kuva-arkistossa tehtiin mittava kuva-aineiston inventointi ja päivittäminen. Kokoelmien kuvauksia jatkettiin edellisvuosien tapaan.

5.4 Kokoelmakonservointi

Konservaattoreiden tehtävänä oli huolehtia teosten ylläpidosta ja kunnostuksista. Konservattorit tarkistivat kaikki lainaan lähtevät ja lainasta saapuvat teokset. Konservattorit tekivät myös taidehankintojen ja lahjoitusten asianmukaiset tarkastukset ja toimenpiteet. Talletettavat teokset kehystettiin ja suojattiin asianmukaisesti. Kokoelmakonservattorit toimivat myös asiantuntijoina monissa julkisen taiteen prosesseissa.

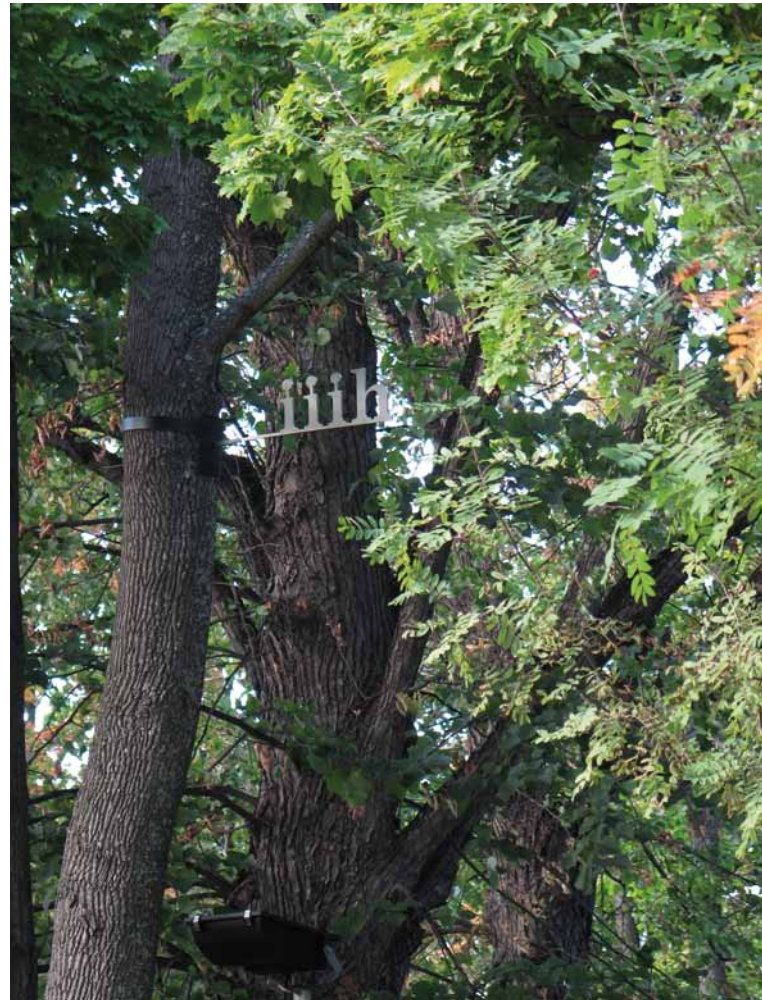

Taitelija Jorma Purasen valokuvateos *Where Compasses All Go Mad* löysi paikkansa Helsingin kaupungintalon aulasta. © HKTM

Pauliina Turakka Purhonen: *Manttelimadonna*, 2008. Karttuva kokoelma. © Yehia Eweis

Jussi Valtakarın teos *Linnun laulu -veistoskokonaisuus* sijoitettiin Linnunlaulun-alueen puihin. © HKTM

Ulkoveistosten ylläpidon ja huoltojen tavoitteena on säilyttää veistokset hyvässä kunnossa. Käpylän ala-asteen etupihan lapsi aiheinen pronssiveistos Elämän kevät oli tippunut jalustaltaan maahan ilmeisesti lunta aurattaessa. Toivolan koulun Kenkä-veistoksesta irtoaa kaakelimosaiikkiin palasia. Teokselle tehtiin ensihuolto vuonna 2009. © HKTM

6. Julkiset veistokset ja julkinen taide

Julkisen taiteen hankkeilla taidemuseo osallistuu mielenkiintoisten, kauniiden ja toimivien kaupunkiympäristöjen rakentamiseen. Tavoitteena on lisätä asuinalueiden ja ympäristöjen viihtyisyyttä. Taidemuseon Alueellinen julkinen taide -hankkeen tavoitteena on tukea esikaupunki-alueiden elinvoimaisuutta sekä vahvistaa aluekohtaista identiteettiä.

Vuonna 2009 taidemuseo oli mukana useiden julkiseen tilaan sijoitettavien taideteosten valmistuksessa ja toteutuksessa. Taidemuseo toimi hankkeesta riippuen projektin vastuussa olevana tilaajatahona, lahjoituksen tai deponoinnin valmistelijana tai taiteilijavalintaan ja toteutukseen liittyvänä asiantuntijana.

6.1 Taidemuseon omat hankkeet

Taidemuseolla on käytössään julkiseen taiteeseen varatut määrärahat, joita käytetään ensisijaisesti ulkotilaan sijoitettaviin teoksiin. Useimmiten teokset ovat varta vasten sijoituspaikkaansa suunniteltuja teoksia, jotka ovat syntyneet luonnosmenettelyn pohjalta, mutta taidemuseo voi myös ostaa ja sijoittaa valmiita taideteoksia.

Vuonna 2009 valmistui kuvanveistäjä Jussi Valtakarin moniosainen Linnun laulu -veistoskonkaisuus, joka sijoitettiin Linnunlaulun alueen puihin. Taiteilija Mikko Karvisen veistoskonkaisuus Toinen todellisuus siirrettiin Laakavuoren ala-asteelle Mellunmäen aseman korjaustöiden alta.

Aikaisemmin hankittu Samuli Heimosen suurikokoinen teos Rajamaa sijoitettiin Helsingin Luonnontiedelukioon.

Jo olemassa oleviin teoksiin teetettiin joitakin teoksia muokkaavia korjaustöitä tai lisätöitä. Näihin kuului vuonna 2009 taiteilija Veikko Björkin teoksen Valiojoukon korjaustyöt.

Vireillä ja toteutusvaiheessa oli lisäksi useita julkiseen tilaan sijoitettavia, taidemuseon rahoittamia teoshankkeita, joiden valmistuminen ajoittuu seuraaville vuosille.

6.2 Lahjoitukset ja deponoinnit

Vuonna 2009 taidemuseo ei vastaanottanut julkisen taiteen lahjoituksia. Lahjoitushankkeissa taidemuseo toimii asiantuntijana, lausunnonantajana sekä teoksen vastaanottajana hankkeen toteutuksessa. Deponoinnin osalta rooli on varsin samanlainen, mutta teoksen omistus ja ylläpitovastuu jää deponoijalle. Vireillä on useita lahjoitushankkeita, kuten Keskon sekä tähtitieteellisen seuran Ursan hankkeet, jotka molemmat valmistuvat vuonna 2010.

6.3 Rakennushankkeiden budjeteista kustannetut julkiset taidehankinnat

Helsingin kaupungin strategiaohjelma 2009–2012 sisältää prosenttirahahankinnat. Toimenpiteenä on rakentaa ympäristöltään korkealaatuisia kaupunginosia, joissa asukkaat ja työntekijät viihtyvät. Uusien alueiden ja merkittävien yksittäisten raken-

nushankkeiden investointikuluista yksi prosentti ohjataan taidehankintoihin.

Prosenttiperiaate tarkoittaa, että Helsingin kaupungin omien julkisten rakennushankkeiden budjeteista käytetään yksi prosentti taidehankintoihin. Ympäristökohteissa kuten kadut ja puistot, summa määritellään rakennuttajan ja taidemuseon neuvotteluissa. Taidemuseo toimii hankkeissa asiantuntijana ja eri osapuolten välisen yhteistyön koordinoijana. Taideteokset liitetään yleensä valmistuttuaan taidemuseon kokoelmiin.

Taidemuseon kokoelmiin liitettiin vuoden 2009 aikana kahdeksan prosenttirahoin kustannettua, julkisiin rakennuksiin sijoitettua tilausteosta. Päiväkoti Toivoon valmistui kaksi teosta: kuvanveistäjä Antti Arkoman alumiininen veistos Toivo, joka on sijoitettu aulan ylätilaan sekä taiteilija Lena Séraphinin valokuvateos Talvipuutarhassa.

Läntiseen yhteispäivystyssairaalaan (Haartmanin sairaalaan) valmistuivat taiteilijoiden Reija Palo-Ojan sekä Veronica Östermanin maalauskokonaisuudet sekä kuvanveistäjä Kirsi Kaulasen kaksi veistosta. Rakennuksen lasijulkisivukuvio pohjautuu taiteilija Markku Keräsen maalaukseen, joka on esillä myös sairaalan sisätiloissa grafiikkavedosten muodossa.

Uuteen Kontulan vanhustenkeskuksen rakennukseen valmistui taiteilija Martti Jämsän valokuvateoskokonaisuus nimeltään Valon aakkoset. Arabian peruskoulun lisäosaan valmistui moniosainen akryylistä rakennettu veistoskokonaisuus Riutta, tekijänä taiteilija Oona Tikkaaja.

6.4 Kilpailut ja projektit

Jätkäsaaren taideteoksista toteutettiin edellisvuonna kilpailu, jonka tulokset julkaistiin alkuvuodesta 2009. Kilpailun pohjalta käynnistettiin kaksi taidehanketta. Taidemuseo käynnistämällä alueellisen julkisen taiteen hankkeista kaksi tekijää jätti ehdotuksensa ja niiden toteutusta valmisteltiin. Taidemuseo on myös aktiivisesti mukana Töölönlahden alueiden suunnittelussa ja taidehankkeiden valmistelussa.

6.5 Yhteistyötahot ja uudet hankkeet

Hyvin toimiva yhteistyö taidemuseon sekä muiden taideteoshankkeiden toteutukseen osallistuvien virastojen kanssa on tärkeää. Taidemuseo tekee tiivistä yhteistyötä rakennusviraston, kiinteistöviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa julkisten taideteosten toteutuksessa. Virastot ovat säännöllisessä yhteydenpidossa keskenään ja hankkeiden läpiviennissä on käytössä valmiiksi hiotut toimintatavat. Merkittäviä hankkeita on tulossa talonrakennushankkeiden lisäksi Töölönlahden puistoon sekä uusille asuinalueille, kuten Jätkäsaaren, Kalasataman ja Kruunuvuorenselän alueille.

6.6 Ulkoveistosten konservoinnit ja kunnostukset

Ulkoveistosten ylläpidon ja huoltojen tavoitteena on säilyttää veistokset hyvässä kunnossa, myös

tuleville sukupolville. Veistosten hyvä kunto ja jatkuva ylläpito ovat myös kaupunkikuvaa arvottavia tekijöitä ja lisäävät osaltaan rakennetun ympäristön viihtyisyyttä.

Ulkoveistosten ylläpito ja huolto on monen eri viraston välistä yhteistyötä, jota taidemuseo koordinoi ja asiantuntijana ohjaa. Vauriot ja korjausraportit tallennetaan taidemuseon ylläpitämään teosrekisteriin, jonka huolto-osio on yhteiskäyttöinen rakennusviraston kanssa.

Kaivopuiston peruskorjauksen yhteydessä rakennusvirasto rakensi Bertel Nilssonin *Kalastavan Karhu* -veistokselle uuden vesijärjestelmän. Kaupungin Stara nosti pystyyn ja oikaisi Siltämäen Rantapuiston Radoslav Grytan *Monumentti tavalisille* -teoksen kallistuneet kivet. Kiinteistövirasto puolestaan vahvisti Taidemuseo Meilahden päärakennuksen edessä olevan Gunnar Finnen *Graniittiset hevoset* -veistoksen perustukset.

Vaurioituneita veistoksia korjattiin useita. Näitä olivat Käpylän ala-asteen etupihan lapsiaiheinen pronssiveistos *Elämän kevät*, joka oli tippunut jalustaltaan maahan ilmeisesti lunta aurattaessa. Lisäksi kunnostettiin Kurkimäen Karpalopolun katkennut pronssiveistos, Pekka Kauhasen *Tuoksuva askel*. Syy katkenneeseen veistokseen oli ilmeisesti roikkuminen tai kiipeily. Kampintorilla sijaitsevaa Ernst Billgrenin teosta *Kohtauspaikat* on jouduttu kunnostamaan useasti. Kaakelimosaiikin palasia irtoaa myös Toivolan koulun *Kenkä*-veistoksesta, jolle on tehty ensihuolto. Huoltokonservointi tehtiin kesän aikana Esplanadin puistossa J.L. Runebergin ja Eino Leinin patsaille sekä veistokselle *Taru ja Totuus*.

Kulloinkin vallitsevista olosuhteista ja vaurion asteesta riippuen töhryt veistoksista puhdistaa joko kaupungin Staran oma koulutettu puhdistusryhmä tai ulkopuoliset konservoinnin asiantuntijat.

Eriasteisia töhryjä on vuoden aikana puhdistettu mm. seuraavista ulkoveistoksista ja muistomerkeistä: *Arabian hevoset*, Mertakatu Arabianranta; Mika Waltarin muistomerkki, Etu-Töölö; *Konsertto Laaksolle* -teoksen graniittijalusta, Töölön pallokentän rinnepuisto; *Haaksirikkoiset*, Tähtitornivuori; *Merestä nousut*, Itä-Pasila; *Tähystäjä*, Etelä-Haagan Kauppalanpuisto sekä *Ilmatorjuntatykki*, Lauttasaaren Veijarivuoren puisto.

Erityistä teknistä ylläpitoa on edellyttänyt Pekka Jylhän UKK-muistomerkin vesiallas. Kaivopuiston rannassa majakkamaisen Merenkulkijoiden muistomerkin kaasuliekki sammuu helposti erityisesti syysmyrskyjen aikana ja muulloinkin kovalla tuulella. Tallinnan aukion *Kuru*-veistoksen ruostumisingelmaan on etsitty ratkaisua. Veistoksesta pulpuava vesi on ruostuttanut terästeoksen pinnan ikävän näköiseksi erityisesti rosoiselta sisäpinnalta. Korjaustoimenpiteiden jälkeen veden värjäytyminen on vähentynyt, mutta valitettavasti ruostumisongelmaa ei ole saatu täysin poistetuksi.

Taidemuseo on ollut asiantuntijana myös mukana useissa Helsingin Energian veistosten valaistusprojekteissa. Luovutettujen juutalaisten muisto-

merkki Etelä-Satamassa sai syksyllä kauan kaivattua lisävaloa läheisestä valaisinpylvästä. *Maailmanrauha*-patsaan valaistusta huollettiin Hakaniemessä. Merihaan rannassa *Heijastuksia*-veistoksen valaisu uusittiin, samoin Talin puistikon

Olen itä olen länsi -teoksen maassa oleva valo. Ruoholahden Kihlaus-teoksen akryylisten "timanttien" sisävalot ovat reistailleet erityisesti kovalla tuulella. Valo on teoksen keskeinen elementti ja se pyritään pitämään kunnossa.

7. Alueellinen yhteistyö ja asiantuntijatoiminta

Julkisen taide ja museopedagoginen toiminta on määritelty Helsingin kaupungin taidemuseon alueellisen toiminnan 2007–2010 painopistealueiksi Museoviraston ja Valtion taidemuseon kanssa tehdyssä suunnitelmassa. Keväällä järjestettiin valtakunnallinen Julkisen taiteen haasteet -seminaari. Tilaisuus pidettiin kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa, joka täyttyi ääriään myöten. Päivän kestävässä seminaariin osallistui yli 140 kiinnostunutta. Seminaarissa oli useita mielenkiintoisia asiantuntijaesitelmiä ajankohtaista aiheista.

Syksyllä Tennispalatsin studiossa pidettiin puolenpäivän mittainen tekijänoikeustietoisku, jossa

asiantuntijana oli Valtion taidemuseon lakimies Tuula Hämäläinen. Seminaarissa virisi vilkas keskustelu ja todettiin, että aiheesta on syytä järjestää jatkoseminaari, johon kutsutaan myös taitelijoita ja heidän tekijänoikeuksiaan valvova Kuvasto.

Aluetaidemuseotoimintaan kuuluvat myös erilaiset asiantuntijapalvelut ja konsultointitehtävät. Tällaisiin kuului mm. marraskuussa Keravan taidemuseon museoammattilliselle henkilökunnalle järjestetty tutustumistilaisuus taidemuseon kokoelmiin ja konservointilaitokselle. Keskeisimpinä aiheina oli teosten inventointi, rekisteröinti ja varastointi.

8. Kansainvälinen yhteistyö

Näyttely-yhteistyötä tehtiin vuoden aikana lukuisten kansainvälisten taidelaitosten kanssa: *Disney ja Euroopan taide*, järjestettiin yhteisprojektina Münchenin Hypokunsthallen, Montrealin taidemuseon sekä Pariisin Grand Palais/RMN:n kanssa. *Suuntana surrealismi* toteutettiin Jerusalemin Israel-museon ja yhdysvaltalaisen Cincinnatin taidemuseon kanssa. Loppuvuodesta avautunut *Kauneuden pauloissa* -näyttely puolestaan jatkoi taidemuseon yhteistyötä Moskovan Tretjakovin gallerian kanssa.

Meilahden kesänäyttely *Uhma ja melankolia* loi katsauksen saksalaiseen maalaustaiteeseen kahden viime vuosisadan ajalta, ja se toteutettiin Dresdenin museoiden kanssa. Näyttelyistä ja yhteistyökumppaneista löytyy tarkempaa tietoa kohdasta, Näyttelyt 2009.

Tukholman Kaupunginmuseon kokoelmaväki vieraili syksyllä Helsingin kaupunginmuseossa

ja taidemuseossa. Heille esiteltiin taidemuseon kokoelmatoimintaa, julkisen taiteen hankintoja ja ylläpitoa sekä pedagogista toimintaa.

Taidemuseo osallistui syksyllä 2009 Firenzessä järjestettyyn EU-projektina toteutettuun Creativity Festival -nimiseen tapahtumaan. Festivaalin järjestäjä halusi esitellä tilaisuudessa kymmenkunta Helsingin julkista teosta.

Tukholman Kaupunginmuseon kokoelmaväki vieraili taidemuseossa.
© Maija Toivanen

Tyhy-päivänä taidemuseolaiset vierailivat Söderskärin majakalla. © HKTM

9. Hallinto

9.1 Henkilöstö

Vuoden 2009 aikana taidemuseon palveluksessa oli yhteensä 116 henkilöä, joiden työpanokseksi saadaan henkilötyövuosiksi muutettuna keskimäärin 72 vuotta. Kuukausipalkkaisia vakansseja oli 67.

Vakinaisen henkilökunnan lisäksi taidemuseossa työskenteli määräaikaisissa eri mittaisissa sijaisuuksissa ja projektitehtävissä yhteensä 30 työntekijää. Lukuun sisältyy myös henkilöstökeskuksen kautta taidemuseoon sijoitettuja henkilöistä kaksi.

Työllistämistukeen perustuvassa työssä oli vuoden aikana kaikkiaan 14 henkilöä ja lisäksi taidemuseossa oli työelämänvalmennuksessa seitsemän henkilöä. Kesälomakaudeksi oli palkattu kaksi korkeakouluharjoittelijaa.

Lisäksi kaksi henkilöä oli sijoitettuna kaupungin muista virastoista ja peruskoulusta työelämään tutustui kaksi 9-luokkalaista. Siviilipalvelustaan oli suorittamassa kolme henkilöä. Työpalveluja hankittiin myös Seuren kautta yhteensä 11 henkilöltä.

Vuonna 2009 eläkkeelle jäi kaksi henkilöä; henkilöstösihteeri ja näyttelyassistentti. Kaksi henkilöä siirtyi viraston sisällä uusiin haasteisiin. Lisäksi vakinaisesta palveluksesta erosi kolme henkilöä; assistentti, amanuenssi ja museolehtori. He siirtyivät omasta aloitteestaan urakehityksensä kannalta uusiin mielenkiintoisiin tehtäviin.

Vakinaiseen tehtävään palkattiin kaupungin sisältä hallinnon assistentti ja henkilöstösihteeri. Kaupungin ulkopuolelta palkattiin näyttelyihin amanuenssi, asiakaspalvelupäällikkö, kassanhoitaja, markkinointisihteeri, museolehtori, näyttelyassistentti sekä kolme palveluvastaavaa.

Henkilöstön keski-ikä oli noin 43 vuotta. Koulutukseen henkilökunta osallistui yhteensä 174,5 päivänä ja erityisesti panostettiin vartiointikoulutukseen.

Taidemuseo kuuluu tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Tulostavoitteet toteutuivat 77 prosenttisesti ja henkilökunnalle maksettiin tulospalkkio. Henkilökuntaa palkittiin myös erinomaisista

työtuloksista kannustuspalkkioilla. Henkilökunta osallistui 25.5.2009 tyhy-päivään, jolloin tehtiin risteily Söderskärin majakalle.

9.2 Johtokunta

Johtosäännön mukaisesti Helsingin kaupungin taidemuseon johtokunta ja sen alainen Helsingin kaupungin taidemuseo vastaavat kaupungin kuvataidepolitiikasta ja taidemuseotoiminnasta sekä muista niille määrättyistä tehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupungin valtuusto valitsi taidemuseolle uuden johtokunnan kaudeksi 2009–2012. Johtokunta osallistui taidemuseon järjestämille tutustumispäiville 16.4.2009 ja 12.5.2009. Johtokunnalle järjestettiin myös julkisen taiteen kierros 26.5.2009 sekä taidemuseon toimintaan perehdyttävä syysseminaari 8.9.2009. Johtokunnan neljä jäsentä osallistui valtakunnallisille museopäiville ja Suomen museoliiton 86. vuosikokoukseen Kokkolassa 13–15.5.2009.

Johtokunta kokoontui vuoden 2009 aikana 8 kertaa ja teki 88 päätöstä. Varsinaisten jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa vuonna 2009 oli 73,61 %.

Johtokunnan jäsenet vuonna 2009:

Jäsen	Varajäsen
Halmetoja Veikko (pj) (vihr)	Vainio Niklas
Helle Kirsi-Leena (vas)	Aaltonen Kauko
Häyrinen Raimo (kok, sit)	Savolainen Irja
Krohn Irina (vihr)	Nokkanen Sari
Laitinen-Vapaavuori Outi (kok)	Mustonen Tapio
Niemi Katja (SDP)	Dufva Virpi
Röyskö Heini (KD)	Chugh Amarjit
Salonranta Jussi (vpj) (kok)	Grass Ulla
Sarje Kimmo (SDP)	Ojanne Jaakko
Peltokorpi Terhi (kh:n edustaja)	Halla-Aho Jussi

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2005–2009 on esitetty alla olevassa taulukossa henkilötyö-vuosiksi laskettuna.

Henkilöstö

	2005	2006	2007	2008	2009
Päätoiminen henkilöstö:					
Vakinaisia kuukausipalkkaisia	46	51	50	52	54
Määräaikaisia	9	9	11	9	11
Päätoimiset yhteensä	55	60	61	61	65
Muu henkilöstö:					
Työllistettyjä	8	9	10	9	5
Siviilipalvelusmiehet	1	1	3	2	2
Muu henkilöstö yhteensä	9	10	13	11	7
KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	694	70	74	72	72

9.3 Talous

Toimintakate, joka on kaupungin valtuustoon nähden sitova erä, toteutui 100-prosenttisesti.

Talouden taantuma sekä ennakoitua alhaisempi kävijämäärä vaikuttivat tulotavoitteen toteutumiseen vuonna 2009. Kaikkien tuottojen toteuma oli 94,6 prosenttia. Tuotot olivat pääosin pääsylippu-tuottoja ja museokauppatuotteiden myynnistä kertynyttä tuloa sekä yhteistyökumppaneilta saatua tukea.

Käyttömenojen toteuma oli 99,5 prosenttia. Säästöjä syntyi kahdeksan prosenttia pääasiassa henkilöstömenoissa, koska avoimet vakanssit täytettiin loppuvuodesta. Palvelujen ostot ylittyivät kahdeksalla prosentilla. Ylitys johtui *Suuntana surrealismi* -näyttelyn edellyttämistä turvallisuusjärjestelyistä. Tämä menoerä oli alun perin suunniteltu katettavan tuloylityksestä, joka ei toteutunutkaan.

Irtaimen omaisuuden perushankinnassa koko investointimäärärahan toteuma oli 99 prosenttia. Taidemuseon kokoelmien uushankintamäärärahat käytettiin suunnitelman mukaisesti. Toteuma oli 100 prosenttia. Myös julkisten taideteosten hankinta toteutui suunnitellusti toteuman ollessa 98,7 prosenttia.

Julkisia veistoksia valmistui vuonna 2009 kaksi: Jussi Valtakarinen teos *Linnun laulu* sekä Mikko Karvisen *Toinen todellisuus*, joka siirrettiin Laakavuoren ala-asteelle.

Uusia hankkeita käynnistyi kolme: Antti Immosen teos Vuosaaren Kahvikortteliin, Marja Kanervon teos Kontulaan sekä Olli Keräsen teos Jätkäsaareen. Lisäksi hankittiin neljä uutta teosta sijoituskohteisiin. Yksi näistä teoksista oli Jorma Purasen teos *Where Compasses All Go Mad* Kaupungintalon ala-aulaan.

Muut hankinnat -määrärahan käyttö toteutui 98-prosenttisesti. Hankinnat kohdistuivat pääosin museomyymälän ja aulatilat suunnittelutyöhön. Käynnistettyinä ICT-hankkeina uusittiin studioiden sekä kassajärjestelmän tietokoneet. Lisäksi taide-museojärjestelmän palvelin ja muut palvelimet huollettiin ja uusittiin.

Taidemuseo laati selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä arvion merkittävimmistä riskeistä, epävarmuustekijöistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista vuodelta 2009.

Helsingin kaupungin taidemuseon määrärahan käyttö 31.12.2009

	Määrärahat talousarvio 2009	Toteuma 31.12.2009	Poikkeama	Toteuma %
Tulot yhteensä	601 000	568 843	-32 158	94,6 %
Menot yhteensä	6 406 000	6 373 681	32 319	99,5 %
Toimintakate	-5 805 000	-5 804 838	-161	100,0%
Poistot	380 000	169 858	210 142	44,7 %
Tilikauden tulos	-6 185 000	-5 974 697	-210 303	96,6 %

Irtaimen omaisuuden perushankinta 31.12.2009

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama	%
Taidemuseon kokoelmien uushankinta	255 000	254 962	-38	100,0 %
Julkisten taideteosten hankinta	200 000	197 388	-2 612	98,7 %
Muut hankinnat	230 000	225 481	-4 519	98,0 %
Määräraha yhteensä	685 000	677 831	-7 169	99,0 %

Näyttelyt 2009

Claude Coats: Lumikki ja seitsemän kääpiötä, Ain toivon... / Snow White and the Seven Dwarfs, I'm wishing...1937, Walt Disney Animation Studios and the Animation Research Library, Burbank, California © Disney Enterprises, Inc.

Taidemuseo Tennispalatsi

Walt Disney ja Euroopan taide

25.2.–31.5.2009

Kävijöitä 44 246

Walt Disney ja Euroopan taide -suurnäyttely osoitti, kuinka paljon eurooppalainen 1800-luvun ja 1900-luvun alun taide, kirjallisuus ja arkkitehtuuri vaikuttivat Disneyn studioiden tuotantoon ja klassikkofilmien kuvaamaailmoihin vuosina 1928-1967.

Näyttely esitteli Walt Disneyn (1901-1966) varhaisia lyhytelokuvia ja Mikki Hiiren syntyä sekä valotti studioiden tunnetuimpien elokuvien taustoja Lumikista ja seitsemästä kääpiöstä (1937) Viidakkokirjaan (1967).

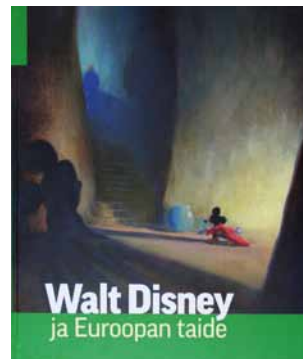
Esillä oli Disney Animation Research Libraryn kokoelmasta piirustuksia, maalauksia, pienoismalleja ja elokuvanäytteitä. Lukuisista kansainvälisistä kokoelmista oli lainattu mm. saksalaisten romantikkojen, ranskalaisten symbolistien, Viktorian ajan taiteilijoiden ja surrealistien taidetta, näiden joukossa Albrecht Dürerin, Pieter Brueghelin tai Arnold Böcklinin teoksia. Mukana oli myös Disneyn ja Salvador Dalin yhteistyönä syntynyt lyhytelokuva Destino.

Linkkinä Suomeen oli Jean Sibeliuksen Tuonelan joutsen, josta suunniteltiin jatkoa Fantasiaan (1940). Esillä oli siihen liittyviä luonnoksia ja tausta-aineistoa.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Münchenin Kunsthalle der Hypo-Kulturstiftungin kanssa. Pääkuraattori oli Bruno Girveau, muut kuraattorit Pierre Lambert, Roger Diederer ja Helsingin kau-

pungin taidemuseon näyttelytyöryhmä.

Näyttely perustui Pariisin Grand Palais'ssa ja Montreal Museum of Fine Artsissa vuosina 2006-2007 esillä olleeseen näyttelyyn, jonka tuottivat Réunion des Musées Nationaux ja Montreal Museum of Fine Arts. Merkittävä yhteistyökumppani oli myös Musée d'Orsay, Pariisi. Näyttelyarkkitehtuurin suunnitteli milanolainen Atelier Mendini, ja toteutuksesta Helsingissä vastasi NOW Office Oy.

JULKAISU
Walt Disney ja Euroopan taide
Helsingin kaupungin taidemuseon julkaisu nro 106
ISBN 987-951-8965-79-7
ISSN 0358-7843
Paino: Passavia Druckservice
Kustantaja: Hirmer Verlag München

TAPAHTUMIA

- 25.2. Disney Animation Research Libraryn luova johtaja Lella Smith: "The Enduring Tradition of Fairy Tales as Expressed through Animation" -luento
28.2. ja 1.3. Perheviikonloppu
25.4. ja 26.4. Perheviikonloppu

NÄKÖKULMIA NÄYTTELYYN -LUENNOT

- 12.3. Museonjohtaja Janne Gallen-Kallela-Sirén: Satoja vuosia taidetta tunnissa
26.3. Elokuvaohjaaja Pekka Lehtosaari: Walt Disneyn studioiden varhaisvuodet
2.4. Kuvataiteilija Jani Leinonen: Nykytaiteilijan näkökulma Disneyn tuotantoon
16.4. Animaatiotutkija Tuula Leinonen: Elävä viiva – suomalainen piirrosanimaatio
23.4. Päätoimittaja Jukka Heiskanen: Akun Ankan päätoimittajan suosikit
7.5. Amanuenssi Sointu Fritze: Walt Disney ja Pohjola

SUNNUNTAITYÖPAJOJA

- 1.3. Peikkometsä – animaatio ryhmätyönä
8.3. Värillinen melodia – akryylimaalauksia
15.3. Liikuta kuvaa! – plärän valmistus
22.3. Sukellus sammaleeseen – kalvomaalaus
29.3. Pala palalta – animaatio
5.4. Leikkaa pala! – animaatio
12.4. Trulli vai tipu? – varjoteatteri
19.4. Lentoon! – siipien rakentaminen
26.4. Puvut ja nutut – sekatekniikka
3.5. Musiikkia ja siveltimen vetoja – sekä -tekniikka
10.5. Väännä lankaa – rautalankaveistos
17.5. Yllätys, yllätys! – sekatekniikka
24.5. Irvistä – naamion valmistus
31.5. Sandaali ja saapas - rakentelu

VAUVOJEN VÄRIKYLPTYÖPAJAT

- 7.4. Väri syntyy
14.4. Värin tuoksu
21.4. Värillinen varjo
28.4. Päin punaista
5.5. Väri kertoo viivoilla

Marcel Duchamp: Suihkulähde, 1917 / 1964 The Vera and Arturo Schwarz Collection of Dada and Surrealist Art
Kuva / Photo © The Israel Museum, Jerusalem.

Suuntana surrealismi – Mestariteoksia Jerusalemien Israel-museosta

26.6.–22.9.2009

Kävijöitä 25 438

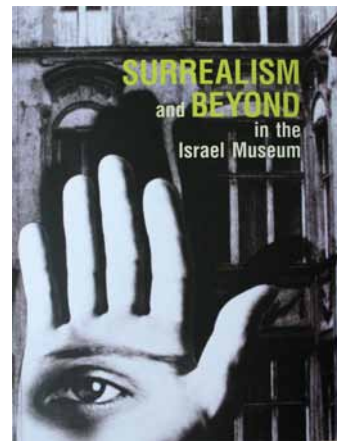
Suuntana surrealismi -näyttely marssitti Helsinkiin taidehistorian suuret nimet Marcel Duchampista Salvador Daliin. Näyttely jäljitti surrealismin ja sitä edeltäneen dadaismin keskeiset ideat, joiden kehittymistä ja muuntumista seurattiin teemoittain 1910-luvulta meidän päiviimme saakka.

Varhaiset mestarit Max Ernst, Joan Miró, ja René Magritte saivat rinnalleen amerikkalaiset abstraktit ekspressionistit, kuten Arshile Gorgyn ja Jackson Pollockin. Nykytaiteilijoista mukana olivat mm. Christo ja William Kentridge.

Näyttelyssä pyöri Luis Buñuelin ja Salvador Dalin yhteistyönä syntynyt legendaarinen elokuva Andalusialainen koira, jota israelilainen taiteilija Boaz Arad käytti oman ääniteoksensa pohjana. Esillä oli myös Readymade-taiteen tunnetuimman ikonin Marcel Duchampin suihkulähde.

Dada ja surrealismi olivat 1900-luvun vaikutusvaltaimpia taiteellisia liikkeitä, jossa toimi kuvataiteilijoita, kirjailijoita, runoilijoita ja elokuvantekijöitä. Vapautusta kaaoksesta ja sodan turmelemasta ihmisyydestä etsittiin unien ja alitajunnan avulla. Ne yhdistettiin todellisuuteen ja tuloksena oli surrealismin, ylitodellisuus.

Pääosa näyttelyn 250 teoksesta kuuluu tutkija ja taiteenkeräilijä Arturo Schwarzin kokoelmaan. Hän lahjoitti sen 1998 Jerusalemien Israel-museoon, joka oli näyttelyn tuottaja. Näyttelyn kuraattorina toimi Adina Kamien-Kazhdan ja arkkitehtuurista Helsingissä vastasi Anthony DeLeon yhdessä taidemuseon työryhmän kanssa. Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli HOK-Elanto ja tukija Israelin Suomen suurlähetystö. Ennen Helsinkiä näyttely oli esillä Yhdysvalloissa Cincinnatin taidemuseossa keväällä 2009.

JULKAISU
*Surrealism and Beyond
in the Israel Museum*
ISBN 978-965-2783-41-7
The Israel Museum, Jerusalem,
Third impression 2009, Catalogue no. 525
Paino: A.R. Printing Ltd., Tel Aviv, Israel

SURREALISMI-LUENTOSARJA

- 13.8. Surrealism and Beyond: an introduction to the exhibition, the artworks and the exhibition design
- 20.8. Kuvia ja runoja – surrealismin alkuvaiheet Ranskassa
- 27.8. Avantgarden kauhukakarat: dada & surrealismin
- 3.9. Materian mielikuvitus: tekijän häivyttäminen ja sattuma surrealistisessa kuvataiteessa

- 10.9. Elokuvaluento
- 17.9. Rinnakkaisia todellisuuksia. Nykytaiteilijan näkökulma surrealismin

TAPAHTUMIA

- 15.8. HOK-Elannon asiakasomistajapäivä
- 21.8. Taiteiden yö
- 5.9. Surrealistiset illat
- 6.9. Tapahtumapäivä perheille

Kauneuden pauloissa – Mestarteoksia Tretjakovin gallerian kokoelmista

21.10.2009–14.3.2010

Kävijöitä 16 623

Kauneuden pauloissa syventyi venäläiseen akateemiseen salonkitaiteeseen 1800-luvulta. Moskovan Tretjakovin galleriasta koottu valikoima oli jaettu kymmeneen teemaan: arjen kauneus, unelma Italiasta, asetelma, muotokuva, antiikin maailma, vanha Eurooppa, raamatulliset aiheet, uusrokoko, venäläinen tyyli ja orientalismi.

Venäjän taiteessa oli 1800-luvulla vallalla kaksi linjaa: salonkien akateemisuus ja sitä ravisuttanut realismi. Suuntausten merkittävimmät edustajat saivat koulutuksensa Pietarin Taideakatemiassa, joka seurasi eurooppalaisia esikuviaan. Akatemian opetus oli tiukasti sääntöjen sanelemaa: tekniikka hiottiin huippuunsa ja ihanteeksi asetettiin antiikki.

Akateemisten taitelijoiden suosikkiaiheita olivat antiikin mytologiat, historialliset kuvaelmat ja muotokuvat. He ylistivät aistien nautintoja, naisen ja luonnon kauneudetta ja rokokoon pukuloistoa. Kansa kuvattiin kaunisteltuna, maisemat ihannoituina.

Teoksia näyttelyssä oli noin 160 ja taiteilijoita 83. Maalausten, veistosten, piirustusten ja akvarellien lisäksi mukana oli esineistöä, joista muutamat lainattiin Suomen Kansallismuseosta.

Näyttelyn tuotti Helsingin kaupungin taidemuseo ja se järjestettiin yhdessä Tretjakovin gallerian kanssa. Pääyhteistyökumppani oli OAO LUKOIL/TEBOIL ja muut yhteistyökumppanit HOK-Elanto, Sanoma Magazines Finland Oy ja Lähialuematkat – Oy Russian Tours Ltd.

Lehmann Georg (Juri) Jakovlevitš (1834–1901)
Nainen direktorioajan puvussa © The State Tretyakov Gallery

TAPAHTUMIA

- 28.11. HOK-Elannon asiakasomistajapäivä
Vauvojen värikylpyöpajat
(4kpl marraskuussa)

BABEL-PAJAT

- 25.10. Muotokuva elävästä mallista 1
1.11. Muotokuva elävästä mallista 2
8.11. Maatuska
15.11. Kiiltävän kaunista

SUNNUNTAITYÖPAJOJA

- 22.11. Asetelma – kankaanpaino
29.11. Muotokuva – maalaus

ASIAANTUNTIJAOPASTUKSIA

- 28.10. Näin näyttely rakennettiin
4.11. Akateemista vai realistista?
11.11. 1800-luvun venäläinen veistotaide
18.11. Kauneus – ihmisen ikuinen intohimo
25.11. Kuka kuvassa on?
2.12. Konservattorin näkökulma näyttelyyn

JULKAISU
Kauneuden pauloissa – Mestarteoksia Tretjakovin gallerian kokoelmista
ISBN 978-951-8965-85-8
Helsingin kaupungin taidemuseon julkaisuja nro 110
Paino: Gummerus Kirjapaino Oy

Taidemuseo Meilahti

Emily-Jane Major: Sarjasta Marie Claire RIP, 2007 (1986 / kätetty tuli / d'ld eld / hoard fire) © Emily-Jane Major

TAPAHTUMIA

- 25.1. Otteita nykyvalokuvasta: Kuraattori Jan-Erik Lundström sekä taiteilijat Emily-Jane Major Richard Whitlock keskus televat näyttelyn teoksista ja teemoista
- 15.2. Valokuvaaja Marja Pirilä: Camera obscura taiteenteon välineenä
- 22.2. Taidehistorioitsija Anna-Kaisa Rastenberger: Kierrätyskierros: uusiokatsa valokuvain taiteena
- 14.3. Eletyt tilat – valokuvan ja performanssin kohtaaminen
- 15.3. Kuraattorin kierros: Elina Heikka

JULKAISU

Aletheia - Avauksia nykyvalokuvaan
Toim. Elina Heikka,
Jan-Erik Lundström, Mikko Oranen
Helsingin kaupungin taidemuseon
julkaisuja nro 107
ISBN 978-951-8965-80-3
ISSN 0358-7843
Paino: Lönnberg Oy, 2009

Aletheia – Avauksia nykyvalokuvaan

23.1.–22.3.2009

Kävijöitä 4 982

Viisitoista kansainvälistä nykyaiteilijaa pohti näyttelyssä valokuvan suhdetta aikaan ja totuuteen. Valokuva-, video- ja installaatioteoksista koostuvan näyttelyn ”suojelijatar” oli kreikkalainen totuuden jumalatar Aletheia. Näyttely toi esille nykyvalokuvauksen taiteellisen monipuolisuuden. Yhteistä teoksille oli vahva ja tietoinen suhde omaan tekniikkaansa. Tärkeä teema oli ihmisen halu tulkita ja analysoida elämää sekä yksilön suhdetta ympäröivään yhteiskuntaan. Ajan suhteellisuutta pohditiin useissa teoksissa, joissa oli käytetty pitkiä valotusaikoja tai liikuttiin toden ja fiktion rajamailla.

Näyttelyn taiteilijat olivat: Renaud Auguste-Dormeuil, François Bucher, Pierre Gonnord, Aneta

Grzeszykowska, Maria Hedlund, Nanna Hänninen, Alfredo Jaar, Liisa Lounila, Emily-Jane Major, Oscar Muñoz, Chino Otsuka, Marja Pirilä, Jari Silomäki, Michael Wesely ja Richard Whitlock.

Näyttelyn tuottivat Helsingin kaupungin taidemuseo ja Valokuvataiteilijoiden Liitto ry. Näyttelyn kuraattorit olivat Jan-Erik Lundström ja Elina Heikka. Näyttely oli osa Helsinki Photography Festival 2009 tapahtumaa sekä Valokuvan vuotta 2009 - www.katse.org.

Helsinki Photography Festival 2009 -tapahtumaa tukivat Alfred Kordelinin säätiö, Opetusministeriö, Ranskan Kulttuurikeskus, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto, Svenska Kulturfonden ja Valtion valokuvataidetoimikunta.

Franz von Stuck (1863–1928): Kentauri ja nymfi, Galerie Neue Meister, Staatliche Kunstsammlungen Dresden © Staatliche Kunstsammlungen Dresden, kuva/foto/photo: Elke Estel/Hans-Peter Klut, SKD

Uhma ja melankolia – Saksalaista taidetta Dresdenin Albertinumista / Galerie Neue Meister 29.4.–30.8.2009

Kävijöitä 7 819

Uhma ja melankolia oli laaja katsaus saksalaisen taiteeseen kahden viime vuosisadan ajalta, romantiikan ajasta nykypäivään. Se kertoi Dresdenin merkityksestä eurooppalaisen taiteen historialle. Näyttelyn 60 teosta oli lainattu Dresdenin Galerie Neue Meisterin kokoelmista ja esittelivät sen merkittävimpiä painopisteitä. Dresden oli saksalaisen romantiikan ja ekspressionismin keskus, jossa työskentelivät mm. Caspar David Friedrich ja BRÜCKE-ryhmä. Tärkeitä suuntauksia olivat myös impressionismi sekä esimerkiksi Otto Dixin edustama uusasiallisuus. Nykytaidetta näyttelyssä esittelivät mm. Gerhard Richter ja A.R. Penck, jotka varttuivat Dresdenissä ja sen lähialueilla. Dresdenin Hochschule für Bildende Künste

-korkeakoulun uusimmista kasvateista mukana olivat mm. Eberhard Havekost ja Sophia Schama.

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Galerie Neue Meisterin kanssa. Se kuuluu prof. tri Martin Rothin johtamiin Dresdenin valtiollisiin museoihin. Kuraattoreina toimivat Galerie Neue Meisterin johtaja, tri Ulrich Bischoff sekä tri Andreas Dehmer. Näyttelyn suojelija oli Saksan suurlähettiläs Wilfried Grolig. Näyttelyn yhteistyökumppaneita olivat HOK-Elanto, Saksan suurlähetystö sekä Goethe-Instituutti. Ennen Helsinkiä osa näyttelyn teoksista oli esillä Pietarin Eremitaasissa.

TAPAHTUMIA

- 16.5. HOK-Elannon asiakasomistajapäivä
- 12.6. Helsinki-päivä
- 21.8. Taiteiden yö

KESÄLEIRIT KOULUIKÄISILLE

1.–5.6.2009 ja 10.–14.8.2009

JULKAISU
Uhma ja Melankolia – Saksalaista taidetta Dresdenin Albertinumista / Galerie Neue Meister
Helsingin kaupungin taidemuseon julkaisu nro 109
ISBN 987-951-8965-84-1
ISSN 0358-7843
Paino: ArtPrint, Helsinki, 2009

Kolme sisarta – Lena Cronqvist, Outi Heiskanen ja Irina Zatulovskaja

16.9.–1.11.2009

Kävijöitä 3 931

Kolme sisarta oli kolmen voimakkaan taiteilijapersoonan ystävyuden ja yhteistyön tulos. Ruotsalaisen Lena Cronqvistin, suomalaisen Outi Heiskanen ja venäläisen Irina Zatulovskajan ilmaisutavat ja teosten aiheet ovat erilaisia, mutta hengenheimolaisuus näyttäytyy estottomuutena sekä huumorin ja hiljentymisen rinnakkaiselona. Teokset muistuttavat maailmasta, joka löytyy levottoman nykyelämän kiireen takaa. Näyttelyn nimi lainattiin Anton Tšehovin näytelmästä, jossa ystävyys on sielukasta ja elämä lipuu ohi toisesta ajasta ja paikasta unelmoidessa.

Lena Cronqvistin (s. 1938) maalauksissa esiintyy taiteilija itse, ikääntyvänä naisena tai pikkutyttönä, joka tekee kyseenalaisia kokeita kutistetuilla vanhemmillaan. Psykologiset muotokuvat käsittelevät perhesuhteiden valtdynamiikkaa.

Outi Heiskanen (s. 1937) yhdistää grafiikkaa ja vanhoja esineitä elämykselliseksi tilateoksiksi. Hänen teostensa taianomaista maailmaa asuttaa hauraiden, mutta väkevien olentojen pensastuulikansa. Irina Zatulovskajan (s. 1954) maalaukset ovat suurpiirteisiä, mutta tarkkaan harkittuja. Löydetyt, kuluneet maalaus pohjat kertovat omia tarinoitaan yksinkertaisten aiheiden rinnalla.

Kolme sisarta on ollut esillä kunkin taiteilijan kotimaassa. Suomessa näyttelyn toteuttivat yhteistyössä Tampereen nykytaiteen museo, Grafikanpaja Himmelblau ja Helsingin kaupungin taidemuseo, jonka kokonaisuus oli laajin. Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli HOK-Elanto.

TAPAHTUMIA

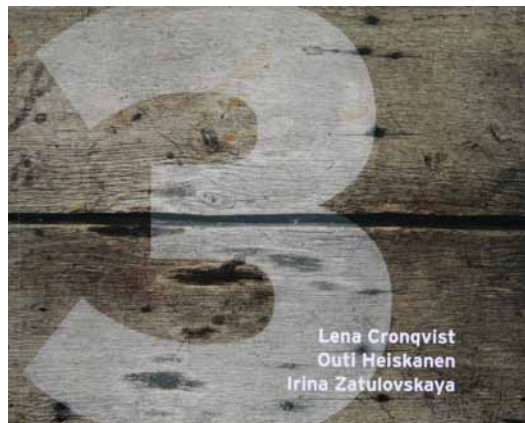
- 8.–9.10. Yksin ja yhdessä -koululaistyöpaja
Mennään museoon! -viikon aikana
- 10.10. HOK-Elannon asiakasomistajapäivä

BABEL-PAJAT

- 4.10. Perhetarina: monotypia-painokuvia
- 11.10. Korumuisto: keramiikka
- 18.10. Kuvajaisia kankaalla: kankaanpaino

Lena Cronqvist: Kolme päätä pinossa, 2006, © Studio Jouko Järvinen

JULKAISU

3 - Kolme sisarta, Lena Cronqvist, Outi Heiskanen, Irina Zatulovskaja
Yhteistyössä Tampereen taidemuseon ja Grafikanpaja Himmelblau'n kanssa.
Paino: Fast Point Oy, 2009

Akseli Gallen-Kallela: Carl Gustaf Mannerheim, 1919, Yksityiskokoelma / Privatsamling / Private collection

Finlandia 200 – Suomalainen muotokuva 1809–2009

13.11.2009–14.2.2010

Kävijöitä 3 706

Finlandia 200 kertoi muotokuvien tarinaa suomalaisista ja suomalaisuudesta kahden vuosisadan ajalta, autonomian ajalta nykypäivään. Muotokuvien kavalkadista löytyi kansalaistemme erilaisia kasvoja, virallisista ja valtiollisista kaikkien tuntemiin ja tavallisiin.

Finlandia 200 -näyttely katsoi suomalaisuuden muotokuvaa taiteilijain silmin ja teemoittain, ei kronologisesti. Teemoja oli viisi: virallisesti tilatut muotokuvat valtiomiehistä, poliitikoista tai talouden ja kulttuurielämän vaikuttajista; tuntemattomien ja tavallisten ihmisten muotokuvat, oman perheen ja läheisten kuvat, kollegat sekä taiteilijoiden usein

jopa raadolliset omakuvat.

Muotokuvakatselmuksessa oli mukana merkkimiehiä Gustaf Mauritz Armfeltistä Urho Kekkoseen. Kulttuuripersoonien joukkoon mahtui kirjailijoita Eino Leinosta Jari Tervoon, muusikoita Remua ja Andy McCoyta unohtamatta.

Teoksia näyttelyssä oli 120 ja taiteilijoita 80. Mukana olivat vanhat mestarit Robert Ekmanista Akseli Gallen-Kallelaan, sekä nuoremmat tekijät Jani Leinosesta Salla Tykkään. Teoksia näyttelyyn lainattiin useista suomalaisista museoista ja yksityiskokoelmista. Näyttelyn pääyhteistyökumppani oli HOK-Elanto.

TAPAHTUMIA

12.12. HOK-Elannon asiakasomistajapäivä

1.

2.

3.

1. © Hans Hans Rosenström: Mikado
 2. © Raakel Kuukka: Lapsuudet huoneet – Uni, yksityiskohta teoksesta
 3. © Paavo Rabinä: Suunnitelma B, yksityiskohta teoksesta

Kluuvin Galleria

Kluuvin galleria esittelee kokeilevaa tai vaihtoehtoista nykytaidetta. Galleria pyrkii tarjoamaan tilaisuuksia sellaisille näyttelyprojekteille, joita ei pääkaupungin kaupallisissa gallerioissa voida toteuttaa. Kluuvin galleriassa vieraili vuonna 2009 7 274 kävijää.

Kluuvin gallerian näyttelyt 2009

3.-18.1.	Maiju Salmenkivi: Pimeän päivä – maalauksia
24.1.-8.2.	Jouni Kujansuu
14.2.-1.3.	Hans Rosenström: Mikado
7.-22.3.	Tuomas Laitinen: Turmoil
27.3.-12.4.	Juhana Moisander: kiiras
17.4.-3.5.	Paavo Rabinä: Nothing Else Matters
8.-24.5.	Veli Granö: Energiapyörteet
29.5.-14.6.	Minna Heikinaho: Sanonko?
8.-23.8.	Pasi Mann: Installaatioteoksia
28.8.-13.9.	Juha van Ingen: Blink
18.9.-4.10.	Anssi Kasitonni: Veistos & video
9.-25.10.	Katri Sipiläinen ja Sami Sänpäckilä: Valtakunta
30.10.-15.11.	Jarno Vesala: Toinen kerros, kiitos
21.11.-5.12.	Nicolas Schevin: Vision
11.12.-3.1.	Raakel Kuukka: Lapsuuden huoneet

Taidemuseon kokoelmien kartunta vuonna 2009

JULKINEN TAIDE

Hankinnat

Valtakari Jussi	Linnunlaulu	2009	Veistos	2009/66
Puranen Jorma	Where Compasses All Go Mad	2007	Valokuva	2009/9
Karvinen Mikko	Toinen todellisuus	2004–2009	Veistos	2009/84

Tilaukset

Arkoma Antti	Toivo	2009	Veistos	2009/14
Lena Séraphin	Talvipuutarhassa	2009	Valokuva	2009/38
Tikkaoja Oona	Riutta, Joulukuusikoralli	2009	Veistos	2009/54
Tikkaoja Oona	Riutta, Kissantassukoralli	2009	Veistos	2009/54
Tikkaoja Oona	Riutta, Puukoralli	2009	Veistos	2009/54
Tikkaoja Oona	Riutta, Tähtikoralli	2009	Veistos	2009/54
Tikkaoja Oona	Riutta, Merivuokko	2009	Veistos	2009/54
Tikkaoja Oona	Riutta, Viuhkakoralli	2009	Veistos	2009/54
Kaulanen Kirsi	Viileä mätäs	2005/2009	Veistos	2009/58
Kaulanen Kirsi	Vaaleanpunainen luonto	2005/2009	Veistos	2009/59
Keränen Markku	Tarinoita, Variaatio 1-5.	2009	Fotomekaaniset menetelmät	2009/65
Keränen Markku	Tarinoita, Variaatio 2.	2009	Fotomekaaniset menetelmät	2009/65
Keränen Markku	Tarinoita, Variaatio 3.	2009	Fotomekaaniset menetelmät	2009/65
Keränen Markku	Tarinoita, Variaatio 3.	2009	Fotomekaaniset menetelmät	2009/65
Keränen Markku	Tarinoita, Variaatio 3.	2009	Fotomekaaniset menetelmät	2009/65
Palo-oja Reija	Triptyykki 2. sarjasta Polku...	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Triptyykki 1 sarjasta Polku...	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Diptyykki 1 sarjasta Polku...	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Diptyykki 2 sarjasta Polku...	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Diptyykki 3 sarjasta Polku...	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Sarjasta Polku / Kaunis maa	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Diptyykki 4 sarjasta Polku...	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Triptyykki sarjasta Polku	2009	Maalaus	2009/61
Palo-oja Reija	Diptyykki sarjasta Polku /	2009	Maalaus	2009/61
Österman Veronica	Haartmanin sairaala	2008	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Näkymä Kauppatorilta	2008	Maalaus	2009/60

Österman Veronica	Satamassa	2008	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Vuoristomaisema	2008	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Kosketus	2008	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Aleksanterinkatu, Lahti	2008	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Suomenlinna	2008	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Vesijärvellä	2009	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Katajanokka	2009	Maalaus	2009/60
Österman Veronica	Kaupungintalo, Lahti	2009	Maalaus	2009/60
Jämsä Martti	Valon aakkoset: maa vesi ilma	2009	Valokuva	2009/77

KARTTUVA KOKOELMA

Hankinnat

Brotherus Elina	Étude en trois parties de danseuse défaisant son...	2007	Valokuva	2009/5
Mäkilä Jarmo	Insomnia (Sarjasta Kadonneet pojat)	2008	Maalaus	2009/6
Puranen Jorma	Icy Prospects #29	2006	Valokuva	2009/4
Kuitula Mauri	Kaadettu	2008	Maalaus	2009/8
Laine Lauri	Figuuri	2008	Maalaus	2009/7
Ruscica Jani	Evoluutioita	2008	Mediataide	2009/10
Ruscica Jani	Mikrokosmos	2008	Valokuva	2009/11
Toivanen Milla	Taivaallinen sopimus	2008	Maalaus	2009/12
Tuori Anna	Melankolia IV	2007	Maalaus	2009/15
Kantanen Sandra	Exposure # 2 (Akebi)	2008	Valokuva	2009/16
Kantanen Sandra	Exposure # 4 (Dandelions. . .)	2008	Valokuva	2009/17
Sakkinen Riiko	Curry Flavor Cup Noodle Wars	2007	Maalaus	2009/18
Susi Nanna	Niin kuin mies on	2008	Maalaus	2009/19
Susi Nanna	Niin kuin nainen on	2008	Maalaus	2009/20
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 16.4.2002	2002	Veistos	2009/21
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 26.7.2006	2006	Veistos	2009/22
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 27.6.2008	2008	Veistos	2009/23
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 31.8.2008	2008	Veistos	2009/24
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 09.09.2001–02.03.2002 (SIX-414)	2001–2002	Sekatekniikka	2009/26
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 26.03.2002–20.11.2002 (SIX-414)	2002	Paperikollaasi	2009/27
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 12.12.2002–02.08.2003 (VYF-469)	2002–2003	Paperikollaasi	
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 24.09.2003–08.06.2004 (VYF-469)	2003–2004	Paperikollaasi	2009/28
Koskinen Anne	DEUS PROTECTOR NOSTER, 09.06.2004–(VYF_469)	2004	Paperikollaasi	2009/29
Luukkola Pekka	Safe	2008	Valokuva	2009/30

Luukkola Pekka	Forest-cover	2009	Valokuva	2009/31
Makkonen Petri	He Is Your Man	2009	Maalaus	2009/32
Makkonen Petri	Perstysky/Bodysurfing	2009	Maalaus	2009/34
Makkonen Petri	Ei ehtinyt rotta kissaa sanoa	2009	Maalaus	2009/35
Simonsson Kim	Haamu II	2009	Veistos	2009/36
Kantanen Sandra	Reflected lake # 1	2008	Valokuva	2009/33
Rusanen Jukka	Pursuit II	2008	Maalaus	2009/37
Karjalainen Hannu	Blackpool Pleasure Beach	2009	Mediataide	2009/39
Leppälä Anni	Hands	2007	Valokuva	2009/40
Leppälä Anni	Model	2009	Valokuva	2009/44
Majuri Susanna	Kaksoiset	2009	Valokuva	2009/45
Palomäki Nelli	26-vuotiaana #3	2008	Valokuva	2009/43
Palomäki Nelli	Omakuva 4-vuotiaana #2	2009	Valokuva	2009/42
Männikkö Esko	Juliano, Batesville	1997	Valokuva	2009/41
Männikkö Esko	Organized Freedom 47	1999–2000	Valokuva	2009/46
Männikkö Esko	Untitled	2005	Valokuva	2009/47
Jatkola Minna	Ensimmäinen uusi päivä	2006–2009	Maalaus	2009/48
Majuri Susanna	Raven	2009	Valokuva	2009/55
Vasko Ea	#1 sarjasta Reflections of . . .	2009	Valokuva	2009/57
Marila Heikki	Kukat XII	2009	Maalaus	2009/56
Ruuhela Antti	A-R 9	2009	Maalaus	2009/67
Kotiranta Maarit	Sain ottamasi kuvat kuolemasi . . .	2009	Grafiikka	2009/68
Kotiranta Maarit	Potilas	2009	Piirustus	2009/69
Vesala Jarno	Siellä	2009	Installaatio	2009/70
Boucht Charlotta	Stalker, salainen puutarha	2008	Valokuva	2009/71
Boucht Charlotta	Saint (give it to me baby)	2009	Valokuva	2009/74
Boucht Charlotta	Paus	2009	Valokuva	2009/72
Turakka Purhonen	Pauliina Manttelimadonna	2008	Veistos	2009/73
Schevin Nicolas	Untitled	2007	Mediataide	2009/75
Autio Pasi	Soittorasias	2009	Mediataide	2009/76
Autio Pasi	Rukous	2009	Mediataide	2009/78
Autio Pasi	Risteyksiä	2009	Mediataide	2009/79
Tapiola Marjatta	Face 3	2005	Maalaus	2009/80
Saali Tuomo	Odysseus 2	2008–2009	Maalaus	2009/81
Salomäki Sonja	Kaupan lämmöstä kotikadulle		Tekstiiliteos	2009/82

Lahjoitukset

Juurikkala Anja	Ratsastajapatsas	1964	Veistos	2009/3
Juurikkala Anja	Kalakissa	1970	Veistos	2009/1
Juurikkala Anja	Alennusmyynti	1977	Veistos	2009/2
Wallensköld Viggo	Luonnos Laajasalon yläasteen ja lukion seinämaalausta varten	2007	Maalaus	2009/13

KOKOELMA: KATARINA JA LEONARD BÄCKSBACKAN KOKOELMA

Lahjoitus

Boehm von Tuomas	Viuhka-asetelma	1955	Maalaus	2009/49
Boehm von Tuomas	Valkoinen talo	1970-luku?	Maalaus	2009/50
Boehm von Tuomas	Asetelma	1980-luku	Maalaus	2009/51
Carlstedt Mikko	Leonard Bäcksbacka	1917	Maalaus	2009/52
Matson Alex	Katarina Bäcksbacka	1919	Piirustus	2009/53
Raittila Tapani	Tellervo	1978	Maalaus	2009/62
Raittila Tapani	Paprika ja päärynä	1981	Maalaus	2009/63
Raittila Tapani	Lehmiä lautumella	1989	Maalaus	2009/64

Antti Arkoma, Toivo, 2009. Päiväkoti Toivo.
Julkinen taide. © Yehia Eweis

Petri Makkonen, Perstysky/Bodysurfing, 2009.
Karttuva kokoelma. © Yehia Eweis

Riiko Sakkinen, Curry Flavor Cup Noodle Wars, 2007.
Karttuva kokoelma. © Yehia Eweis

Toiminnalliset suoritteet vertailutaulukko vuosilta 2005–2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Näyttelyt ja kävijämäärät	30/111 248	21/136 754	27/181 308	30/193 792	23/120 666
Opastukset	618	1073	648	696	679
Aukiolotunnit	5302	5894	5758	5583	5478
Työpajat	221	183	162	192	158
Ohjeisohjelmat	59	90	43	85	65
Julkaisut	7	5	3	8	5
Kokoelmien kartuttaminen	8161	8294	8464	8600	8686
Julkiset veistokset ja julkinen taide	8	8	9	10	11
Teoslainat / kohteet	39/22	54/28	66/31	82/21	72/30
Talletukset / kohteet	105/18	75/16	75/11	107/13	144/17

Määrärahan käytön vertailutaulukko vuosilta 2005–2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Käyttömenot	4 879 542	5 678 351	5 686 916	5 835 340	6 373 681
Käyttötulot	460 277	698 654	805 607	611 822	568 843
Toimintakate	-4 419 265	-4 979 697	-4 881 309	-5 223 518	-5 804 838
Korot ja poistot	374 013	362 504	274 897	173 163	169 858
Tulos	-4 793 278	-5 342 201	-5 156 206	-5 396 680	-5 974 697
INVESTOINTIOSA					
Perusparannukset					
Ylitysoikeus		35 000		50 000	
Taidemuseon kokoelmien uushankinta	217 468	219 118	217 221	219 858	254 962
Julkisten taideteosten hankinta	168 731	189 373	121 369	179 123	197 388
Muut hankinnat	199 824	119 942	168 668	164 789	225 481
	586 023	528 433	507 259	563 769	677 831

Helsingin kaupungin taidemuseo
PL 5400
00099 Helsingin kaupunki
www.taidemuseo.fi
p. (09) 310 87041
f. (09) 310 87040